

Metsämaa-sanasto

(luonnos)

Ordlista över skogsmarkstermer (utkast)

Forest Soils. Glossary of Terms (draft)

Лесные почвы.

Глоссарий терминов (проект)

Metsäsanasto-sarja osa 4

2024

Metsäkeskus

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Sisällys

Metsämaa-sanasto	1
Käsitekaavioluettelo	8
Esipuhe	9
Sanaston laatimismenetelmät ja rakenne	11
Termitietueen rakenne	12
Lyhenteet ja merkinnät	12
Käsitekaaviot	13
1 Maankamaran ja kallioperän rakenne	15
Käsitekaavio	15
Kaavion käsitteet	15
maankamara	15
kallioperä	16
maaperä	16
mineraalimaa	17
kivilaji	18
mineraali	19
metsämaa II	19
2 Maaperän rakenne	21
Käsitekaavio	21
Kaavion käsitteet	21
maalaji	21
maalajite	22
maa-aines	23
maavesi	23
maaliuos	24
maan ilma	25
maan huokostila	25
maahiukkanen	26
epäorgaaninen aines	27
orgaaninen aines	27
kiinteä orgaaninen aines	28
liukoinen orgaaninen aines	28
humus	29
karike	30
karikesato	30
pintamaa	31
maannos	32
maarae	32
raekoko	33
sedimentti	34
3 Kivilajit	35
Käsitekaavio	35
Kaavion käsitteet	35
magmakivilaji	35
sedimenttikivilaji	36
metamorfinen kivilaji	36

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

4	Maalajit	38
	Käsitekaavio	38
	Kaavion käsitteet	38
	orgaaninen maalaji	38
	mineraalimaalaji	39
	turve	39
	multa	40
	turvemulta	41
	kangashumus	41
	mullas	42
	lieju	43
	muta	43
	maatuminen	44
	maatuneisuus	45
	kolloidi	45
	humuskolloidi	46
5	Turvelajit	48
	Käsitekaavio	48
	Kaavion käsitteet	48
	turvelaji	48
	rahkaturve	49
	ruskosammalturve	49
	saraturve	50
	puuvaltainen turve	51
6	Mineraalimaalajit	52
	Käsitekaavio	52
	Kaavion käsitteet	52
	lajittunut maalaji	52
	lajittumaton maalaji	53
	louhikko I	53
	kivikko I	54
	sora I	55
	hiekkakivi I	55
	hiekkakivi II	56
	hiesu I	56
	savi I	57
	somero	58
	rakka	58
	löss	59
	moro	60
7	Lajittumattomat maalajit	61
	Käsitekaavio	61
	Kaavion käsitteet	61
	moreeni	61
	moreenimaa	62
	moreenimuodostuma	62
	hienoaineksinen moreeni	63
	karkea moreeni	64
	soramoreeni	64
	hiekkamoreeni	65
	hiesumoreeni	66

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

silttimoreeni	66
hietamoreeni	67
savimoreeni	67
pintamoreeni	68
pohjamoreeni	69
8 Moreenimuodostumat	70
Käsitekaavio	70
Kaavion käsitteet	70
drumliini	70
reunamoreeni	71
reunamoreenivalli	72
kumpumoreeni	72
päätemoreeni	73
9 Maalajitteet rakennusteknisen (RT-) luokituksen mukaan	75
Käsitekaavio	75
Kaavion käsitteet	75
lohkareet [pl.]	75
kivet [pl.]	76
sora II	76
hiekk II	77
hieta II	78
hiesu II	78
savi II	79
isot kivet [pl.]	79
pienet kivet [pl.]	80
karkea hiekka	81
hieno hiekka	81
karkea hieta	82
hieno hieta	82
karkea sora	83
hieno sora	84
karkea hiesu	84
hieno hiesu	85
10 Maalajitteet ISO 14688-1 -standardin (ISO-luokituksen) mukaan	86
Käsitekaavio	86
Kaavion käsitteet	86
suuret lohkarreit [pl.]	86
keskisora	87
keskihiekka	87
siltti	88
karkea siltti	88
keskisiltti	89
hieno siltti	90
11 Maannostyytit	91
Käsitekaavio	91
Kaavion käsitteet	91
maannoskerros	91
podsol	92
fluvisol	93
gleysol	93
regosol	94

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

leptosol	95
arenosol	95
ruskomaannos	96
histosol	96
12 Podsolin tyypit ja rakenne	98
Käsitekaavio	98
Kaavion käsitteet	98
humuspodsoli	98
humus-rautapodsoli	99
rautapodsoli	100
humuskerros	100
karikekerros	101
multautumiskerros	102
humusainekerros	102
kangashumuskerros	103
A-horisontti	103
huuhtoutumiskerros	104
rikastumiskerros	105
pohjamaa	105
kerros	106
kerroksellisuus II	107
maannostuminen	107
maannosprofiili	108
13 Maannostumisprosessit	110
Käsitekaavio	110
Kaavion käsitteet	110
rapautuminen	110
ravinteiden huuhtoutuminen	111
ravinteiden huuhtouma	111
huuhtoutumisriski	112
happamoituminen	113
podsoloituminen	113
orgaanisen aineksen kertyminen	114
soistuminen	115
multautuminen	115
maaperäeläimistö	116
14 Maaperäeliöstö	117
Käsitekaavio	117
Kaavion käsitteet	117
maaperäeliöstö	117
maahengitys	118
maaperätekijä	118
maaperän mikrobisto	119
maaperämikrobi	120
15 Typenkierron prosessit	121
Käsitekaavio	121
Kaavion käsitteet	121
typen kierto	121
biologinen typensidonta	122
typen mineralisaatio	122
immobilisaatio	123

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

nitrifikaatio	124
denitrifikaatio	124
16 Maan lämpöolot	126
Käsitekaavio	126
Kaavion käsitteet	126
maan lämpöolot [pl.]	126
tulosäteily	127
ulossäteily	127
maan lämmönjohtavuus	128
maan ominaislämpö	129
17 Routaan liittyvät käsitteet	130
Käsitekaavio	130
Kaavion käsitteet	130
routa I	130
rouste	131
routaantuminen	132
routiminen	132
maanpinta	133
routaraja	133
routavaurio I	134
routavaurio II	135
routiva maa	135
routimaton maa	136
hienoaineksinen maalaji	136
karkea-aineksinen maalaji	137
routivuus	138
18 Sedimentoituminen ja kerrostumat	139
Käsitekaavio	139
Kaavion käsitteet	139
sedimentoituminen	139
kerrostuma	140
rantakerrostuma	141
jokikerrostuma	141
jäätikköjokimuodostuma	142
harju	142
harjujakso	143
delta	144
sandur	144
sandurdelta	145
reunamuodostuma	146
lentohiekkakerrostuma	146
dyyni	147
19 Maaperää tutkivat tieteenalat	149
Käsitekaavio	149
Kaavion käsitteet	149
maaperäekologia	149
maatiede	150
metsämaatiede	150
metsämaan puuntuotoskyky	151
20 Irtokäsitteet	153

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

hapan sulfaattimaa _____	153
happamuus _____	153
hienorakeinen _____	154
karkearakeinen _____	155
kivisyys _____	155
liettyminen _____	156
lohkareisuus _____	156
maankohoaminen _____	157
maaperän puskurikyky _____	158
maaperän rakenne _____	158
maan tiiviys _____	159
maan tiivistyminen _____	159
maaperänäyte _____	160
maaperäkartoitus _____	161
maaperäkartta _____	161
maaperänsuojelu _____	162
metsämaan viljavuus _____	163
von Postin maatuneisuusasteikko _____	163
21 Lähteet _____	165

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Käsitekaavioluettelo

KÄSITEKAAVIO 1. MAANKAMARAN JA KALLIOPERÄN RAKENNE.	15
KÄSITEKAAVIO 2. MAAPERÄN RAKENNE.	21
KÄSITEKAAVIO 3. KIVILAJIT.	35
KÄSITEKAAVIO 4. MAALAJIT.	38
KÄSITEKAAVIO 5. TURVELAJIT.	48
KÄSITEKAAVIO 6. MINERAALIMAALAJIT.	52
KÄSITEKAAVIO 7. LAJITTUMATTOMAT MAALAJIT.	61
KÄSITEKAAVIO 8. MOREENIMUODOSTUMAT.	70
KÄSITEKAAVIO 9. MAALAJITTEET RAKENNUSTEKNISEN (RT-) LUOKITUKSEN MUKAAN.	75
KÄSITEKAAVIO 10. MAALAJITTEET ISO 14688-1 -STANDARDIN (ISO-LUOKITUKSEN) MUKAAN.	86
KÄSITEKAAVIO 11. MAANNOSTYYPIT.	91
KÄSITEKAAVIO 12. PODSOLIN TYYPIT JA RAKENNE.	98
KÄSITEKAAVIO 13. MAANNOSTUMISPROSESSIT.	110
KÄSITEKAAVIO 14. MAAPERÄELIÖSTÖ.	117
KÄSITEKAAVIO 15. TYPENKIERRON PROSESSIT.	121
KÄSITEKAAVIO 16. MAAN LÄMPÖOLOT.	126
KÄSITEKAAVIO 17. ROUTAAN LIITTYVÄT KÄSITTEET.	130
KÄSITEKAAVIO 18. SEDIMENTOITUMINEN JA KERROSTUMAT.	139
KÄSITEKAAVIO 19. MAAPERÄÄ TUTKIVAT TIETEENALAT.	149

Esipuhe

Metsäalan sanastotyö -hanke toteutetaan Metsäkeskuksen sekä Luonnonvarakeskuksen yhteishankkeena, sanastotyön asiantuntijaryhmiin voidaan tarpeen mukaan kutsua myös muiden organisaatioiden edustajia. Hanketta ohjaa maa- ja metsätalousministeriö.

Hankeen tavoitteena on käynnistää metsällisen ammattiterminologian yhtenäistäminen yhteistyönä metsäalan ammattilaisten kanssa sekä koota metsäalan keskeinen ammattisanasto terminologiseksi sanastotietokannaksi. Sanastotietokanta julkaistaan sanastot.suomi.fi -palvelussa julkaistavana metsäsanastona.

Metsäalan sanastotyön tarkoituksena on edistää metsäalaa tukevien tietopalveluiden digitalisaatiota (mm. Metsänhoidon suositukset) sekä sähköisen tiedonvälityksen semanttista yhteentoimivuutta (esim. Metsätiedon standardointi). Sanastotyön lopputuloksia voidaan hyödyntää myös metsäalan tietojärjestelmien sekä tietotuotteiden kehittämistyön yhteydessä.

Lähtökohtana hankkeelle toimii vuonna 2008 julkaistun Suomalais-venäläisen metsäsanakirjan termitietokanta. Sanastotyön tuloksena termitietokannan tiedot tämän aihealueen osalta on ajantasaistettu kattamaan nykyistä näkemystä metsäalan keskeisestä ammattiterminologiasta.

Metsäalan sanastotyö -hankeen neljännen osan, Metsämaa -sanaston, laatiminen aloitettiin keväällä 2023. Sanastoluonnoksen sisältö koostuu 20 maaperään liittyvistä peruskäsitteiden osa-aihealueista, sisältäen yhteensä 202 käsitteen tiedot. Metsämaa -sanasto on laadittu pääasiallisesti metsänhoidollisista lähtökohdista eikä se sisällä mm. maaperän geologiaan, hiilenkiertoon, turvetuotantoon tai maaperän hoitoon ja käsittelyyn liittyviä käsitteitä. Näiden seikkaperäinen sekä johdonmukainen terminologinen käsittely jää tulevien jatkohankkeiden tehtäväksi. Maaperän vesioista on aiemmin julkaistu Metsähydrologia ja metsäojitus -sanasto tässä sarjassa.

Metsämaa -sanaston valmisteluun ja kommentointiin ovat osallistuneet:

Hannu Ilvesniemi, Luonnonvarakeskus
Antti-Jussi Lindroos, Luonnonvarakeskus
Irina Kudasheva, Suomen metsäkeskus, terminologi

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Romi Rancken, Yrkeshögskolan Novia

Johnny Sved, Yrkeshögskolan Novia

Marja-Leena Päätaalo, Luonnonvarakeskus, koordinaattori

Kai Blauberg, Suomen metsäkeskus, Metsäalan sanastotyö, projektipäällikkö

Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö

Anna Rakemaa, Metsäkeskus

Katja Holmala, Luonnonvarakeskus

Jussi Lappalainen, Metsäkeskus

Metsäalan sanastotyö on määritelty maa- ja metsätalousministeriön välisissä tulossopimuksissa Suomen metsäkeskuksen sekä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Lisätietoja: projektipäällikkö Kai Blauberg, puh. 050-570 8406, sähköposti etunimi.sukunimi@metsakeskus.fi

Sanaston laatimismenetelmät ja rakenne

Sanaston laatiminen on perustunut käsiteanalyysiin, jolla tarkoitetaan käsitepiirteiden ja käsitesuhteiden selvittämistä. Käsitesuhteita kuvataan graafisesti käsitekaavioilla ja sanallisesti määritelmillä. Aihealueen käsiteanalyysi on tehty erikseen suomalaisille, ruotsalaisille, englantilaisille ja venäläisille käsitteille.

Työmenetelmä on perustunut pitkälti niihin sanastotyön yleisiin periaatteisiin, jotka on esitetty ISO-standardeissa ja Sanastotyön käsikirjassa (1989). Joissakin kohdissa menetelmämme kuitenkin poikkeaa yleisistä periaatteista.

Deskriptiivisyys. Useimmat ISO-standardeihin perustuvat terminologiset sanakirjat ovat normatiivisia. Sanastomme on kuitenkin deskriptiivinen eli kuvaileva. Emme pyri antamaan ohjeita termien käytöstä missään kielessä. Hakuyksiköt on näin ollen valittu sen perusteella, millaisia termejä teksteissä käytetään, eikä sen perusteella, millaisia termejä niissä pitäisi käyttää. Normatiivisena piirteenä sanastossa on kuitenkin se, että jos asiantuntijat ovat katsoneet termin ei-suositeltavaksi, olemme sijoittaneet termin omalle, ei-suositeltavuutta kuvaavalle kentälle (ks. tarkemmin Lyhenteet ja merkinnät - kohta). Olemme myös sijoittaneet synonyymisten termien joukosta yleisimmin käytetyn termin ensimmäiseksi.

Vastineen pakollisuus. Päinvastoin kuin joissakin muissa sanastoissa, joissa puuttuvan vastineen paikka jätetään tyhjäksi, on kaikille suomalaisille hakuyksiköille annettu vastineet. Tämä on tärkeä siksi, että sanastoa tulevat käyttämään mm. kääntäjät, ja kääntäjille tarkoitettussa sanastossa eivät tyhjät vastinepaikat tule kysymykseen; kääntäjä ei voi jättää tekstiin aukkoja. Jos vastinetta ei ole löytynyt kirjallisuudesta, terminologi itse tai yhteistyössä asiantuntijan kanssa on laatinut keinotekoisen vastineen.

Hakuyksiköiden järjestys. Hakuyksiköt ovat loogisessa järjestyksessä ja loogista järjestystä edustavat käsitekaaviot. Irtokäsitteet-osiossa olevat hakuyksiköt on esitetty aakkosjärjestyksessä.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Termitietueen rakenne

Käsitteet on esitetty sekä omina termitietueina että käsitejärjestelmiä kuvaavina kaavioina. Käsitejärjestelmäkaaviot ja termitietueet on tarkoitettu toisiaan tukeviksi esitysmuodoiksi.

Termitietueessa käsitteille annetaan ensin suomenkieliset termit ja sen jälkeen vastineet ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi. Näiden jälkeen seuraa suomenkielinen määritelmä ja mahdolliset määritelmää täydentävät lisätiedot eli huomautukset suomeksi. Näiden jälkeen tulevat määritelmä ja mahdolliset huomautukset ruotsiksi ja englanniksi. Ruotsin- ja englanninkieliset määritelmät ja huomautukset ovat käännöksiä suomenkielisistä. Suomenkielisiä määritelmiä ja huomautuksia ei ole käännetty venäjäksi. Joidenkin venäjänkielisten vastineiden kohdalla voi kuitenkin olla huomautus (пояснение), joka liittyy venäjänkielisen termin käyttöön tai kuvaa suomen ja venäjän välisiä käsite-eroja.

Kaikki suomalaiset käsitteet on pyritty määrittelemään – myös silloin, kun termi on läpinäkyvä tai ainakin näyttää sellaiselta. Määritelmiä laadittaessa on pyritty käyttämään vain yleisesti tunnettua sanastoa tai sellaisia termejä, joita vastaavat käsitteet on määritelty samassa sanastossa tai tullaan määrittelemään tulevissa sanastoissa.

Määritelmät on mahdollisuuksien mukaan rakennettu vastaamaan käsitekaavioita, ts. siten, että myös määritelmät muodostaisivat keskenään järjestelmän. Tärkein menetelmä määritelmien ”synkronoinnissa” on ollut siitä huolehtiminen, että määritelmässä on yläkäsitteen paikalla lähin yläkäsite.

Lähtökohtaisesti ruotsinkieliset termit ovat yhteisiä Suomessa ja Ruotsissa.

Lyhenteet ja merkinnät

fi	suomenkieliset termit: suositeltavan termin (lihavoituna fi-merkinnän yläpuolella) sallittavat synonyymit (yleisemmin käytetyt ja suositeltavat synonyymit ensin)
fi-ei	ei-suositeltava termi
harv.	harvinainen termi
kansanom.	kansanomainen sana tai ilmaus
lyh.	lyhenne

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

I, II	homonyymi
pl.	pluraali: monikko
vanh.	vanhentunut termi
sv	ruotsinkieliset vastineet
sv-inte	ei-suositeltava termi
agr.	agrologisk term: maataloustermi
n	ett-suku
part.	partiell motsvarighet: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
en	englanninkieliset vastineet
en-not	ei-suositeltava termi
abbr.	abbreviation: lyhenne
part.	partial equivalence: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
pl.	plural: monikko
ru	venäjänkieliset vastineet
ru-нерек.	нерекомендуемый термин: ei-suositeltava termi
иск.	искусственный эквивалент: keinotekoinen vastine / käännösvastine
сокр.	сокращение: lyhenne
част.	частичное соответствие: osittainen vastaavuus. Ks. tarkemmin huomautus.
мн. ч.	множественное число: monikko

Käsitekaaviot

Käsitteiden suhteita on havainnollistettu käsitekaavioilla, jotka on laadittu pääasiassa ISO standardien mukaisesti ja UML:n (Unified Modeling Language) mukaisilla merkintätavoilla.

Sanasto-osuuden termitietueista on poimittu kaavioon päätermi eli suositeltava termi ja määritelmä. Kaavioissa ei ole kaikkia sanaston käsitteitä, vaan ne sisältävät vain tärkeimmät käsitejärjestelmät ja vain tärkeimmät käsitteet. Kaavioihin on saatettu ottaa mukaan sellaisia käsitteitä ja ilmauksia, jotka eivät ole mukana sanastossa mutta ovat silti oleellisia käsitejärjestelmän ymmärtämisen kannalta. Kaavioissa sellaiset käsitteet on kursivoitu.

Käsitesuhdetyyppit ja niiden merkitseminen

Käsitesuhteita on kolmea tyyppiä: hierarkkisia, koostumussuhteisia ja funktiosuhteisia.

Hierarkkinen suhde (kolmioon päättyvä viiva) vallitsee yläkäsitteen ja sitä suppeamman alakäsitteen välillä. Alakäsite sisältää kaikki yläkäsitteen piirteet sekä vähintään yhden lisäpiirteen. Alakäsite on toisin sanoen yläkäsitteen laji tai edustaja. Kolmion kärki osoittaa yläkäsitteeseen.

Koostumussuhde (vinoneliöön päättyvä viiva) on kokonaisuuden ja sen osien välinen suhde. Yläkäsitteen piirteet eivät sisälly alakäsitteeseen kuten hierarkkisessa käsitejärjestelmässä. Vinoneliö kiinnittyy yläkäsitteeseen.

Funktiosuhde eli assosiatiivinen suhde (tavallinen viiva ilman symbolia) on muu kuin hierarkkinen tai koostumussuhde, esim. syyn ja seurauksen, toiminnan ja välineen, tekijän ja tuloksen suhde, jne. Funktiosuhteen tyyppi käy yleensä ilmi määritelmästä.

Samassa kaaviossa voi esiintyä erityyppisiä käsitesuhteita.

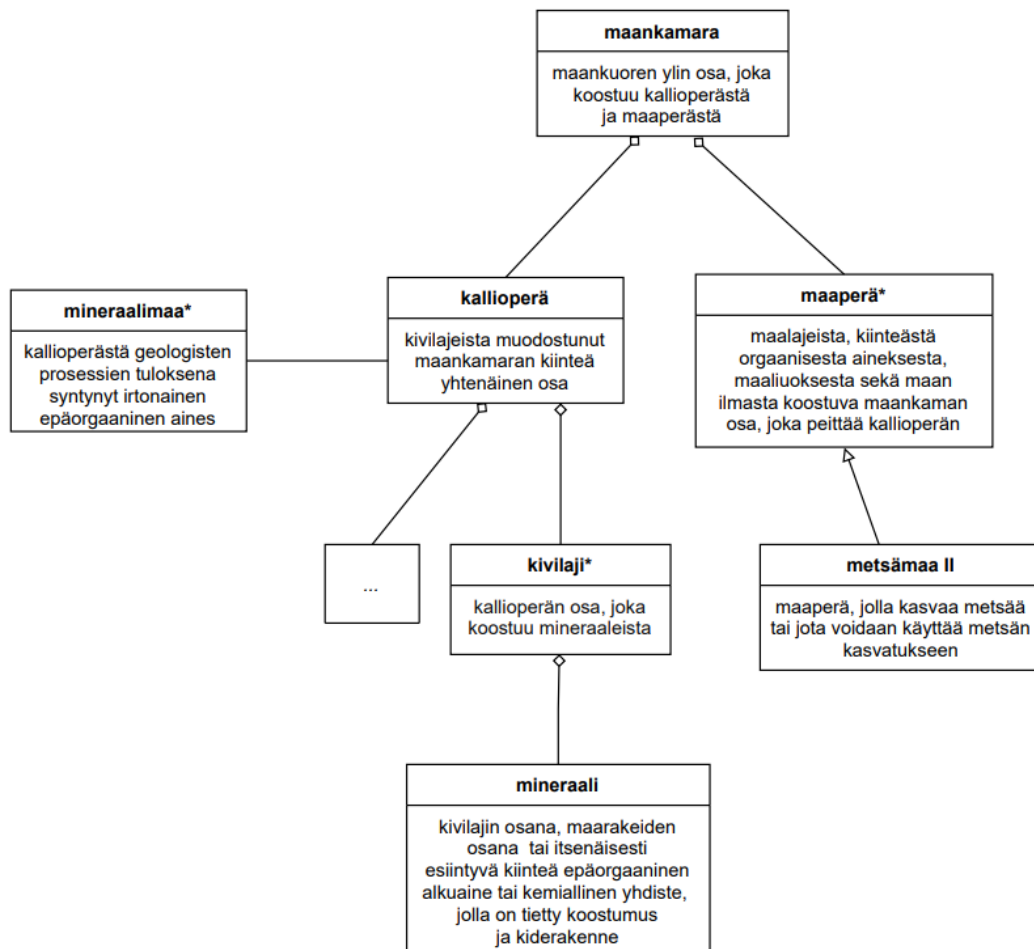
Katkoviiva osoittaa, että ala-, osa- tai funktiosuhteessa oleva käsite ei ole välttämätön. Katkoviivalla kuvattu käsitesuhde täydentää määritelmiä ja tukee käsitteiden ymmärtämistä.

Laatikossa esiintyvät kolme pistettä viittaavat sellaisiin alakäsitteisiin, joita ei ole sisällytetty kaavioon, koska ne eivät ole kyseiselle kaaviolle relevantteja. Kolme pistettä vastaavat toisin sanoen lyhennettä jne.

Asteriski tarkoittaa, että kyseisen käsitteen suhteita kuvataan myös muualla sanastossa yhdessä tai useammassa kaaviossa.

1 Maankamaran ja kallioperän rakenne

Käsitekaavio

Käsitekaavio 1. Maankamaran ja kallioperän rakenne.

Kaavion käsitteet

maankamara

fi

fi-ei

sv mark [n]

sv-inte

en pedosphere

en-not

ru эдафосфера; педосфера

ru-nerek.

määritelmä

maankuoren ylin osa, joka koostuu kallioperästä ja maaperästä

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

huomautus

definition

översta delen av jordskorpan som består av berggrund och jordtäcke

anmärkning

definition

uppermost part of the Earth's crust consisting of bedrock and soil

note

pojasnenie

kallioperä

fi kallio II

fi-ei

sv berggrund, berg [n]

sv-inte

en bedrock

en-not

ru коренные породы [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

kivilajeista koostuva kiinteä yhtenäinen maankamaran osa

huomautus

Kallioperä voi olla osittain maaperän ja osittain veden peittämä.

definition

fast sammanhängande del av marken bestående av bergarter

anmärkning

definition

solid, uniform part of the pedosphere consisting of different rock types

note

Bedrock can be partially covered with soil and partially with water.

pojasnenie

maaperä

fi maa, maapeite, irtomaa

fi-ei

sv jordtäcke, jord, mark

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en soil

en-not

ru почва [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajeista, kiinteästä orgaanisesta aineksesta, maaliuoksesta sekä maan ilmasta koostuva maankamaran osa, joka peittää kallioperän

huomautus

Maaperän koostumus sekä rakenne riippuu sen osien alkuperästä, syntyolosuhteista sekä siihen vaikuttaneista tai vaikuttavista ulkoisista tekijöistä.

definition

del av marken som täcker berggrunden och som består av jordarter, organiskt material, markvattenlösning och markluft

anmärkning

definition

part of the pedosphere which covers the bedrock and consists of different soil types, solid organic matter, soil solution, and soil air

note

The composition and structure of the soil depends on the origin of its parts, the conditions of soil formation, and the external factors that have influenced or influence it.

pojasnenie

Понятие «почва» шире и означает самостоятельное естественно-историческое органоминеральное природное тело, возникшее на поверхности земли в результате длительного воздействия биотических, абиотических и антропогенных факторов, состоящее из твердых минеральных и органических частиц, воды и воздуха и имеющее специфические генетико-морфологические признаки, свойства, создающие для роста и развития растений соответствующие условия.

mineraalimaa

fi kivennäismaa I

fi-ei

sv mineraljord, mineraljordart, minerogen jordart

sv-inte

en mineral soil, inorganic soil

en-not

ru минеральная почва; минеральные горизонты почвы [мн. ч.]

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru-nerek.

määritelmä

kallioperästä geologisten prosessien tuloksena syntynyt irtonainen epäorgaaninen aines

huomautus

definition

lös oorganisk substans som uppkommit ur berggrunden genom geologiska processer

anmärkning

definition

loose inorganic matter formed from the bedrock as a result of geological processes

note

pojasnenie

kivilaji

fi

fi-ei

sv bergart

sv-inte

en rock type, rock

en-not

ru горная порода

ru-nerek.

määritelmä

kallioperän osa, joka koostuu mineraaleista

huomautus

Kivilajit jaetaan syntyvän perusteella magmakivilajeihin, sedimenttikivilajeihin ja metamorfisiin kivilajeihin.

definition

del av berggrunden med en viss mineralsammansättning

anmärkning

definition

part of the bedrock consisting of minerals

note

Based on the way they are formed, rock types are divided into igneous rocks, sedimentary rocks, and metamorphic rocks.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

mineraali

fi kivennäinen

fi-ei

sv mineral [n]

sv-inte

en mineral

en-not

ru минерал

ru-nerek.

määritelmä

kivilajin osana, maarakeiden osana tai itsenäisesti esiintyvä kiinteä epäorgaaninen alkuaine tai kemiallinen yhdiste, jolla on tietty koostumus ja kiderakenne

huomautus

definition

fast oorganiskt grundämne eller kemisk förening med viss sammansättning och kristallstruktur som ingår i en bergart, i markpartiklar eller förekommer som fristående

anmärkning

definition

solid inorganic element or chemical compound with a specific composition or crystal structure occurring as part of a rock type, as part of soil mineral particles, or independently

note

pojasnenie

metsämaa II

fi

fi-ei

sv skogsmark

sv-inte

en forest soil

en-not

ru лесная почва [част.]

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru-nerek.

määritelmä

maaperä, jolla kasvaa metsää tai jota voidaan käyttää metsän kasvatukseen

huomautus

Metsämaalle on tyypillistä, että sen pintaosaan kehittyy maannos.

definition

jordtäckte på vilket det växer skog eller som kan användas för skogsbruk

anmärkning

definition

soil on which a forest grows or which can be used for growing a forest

note

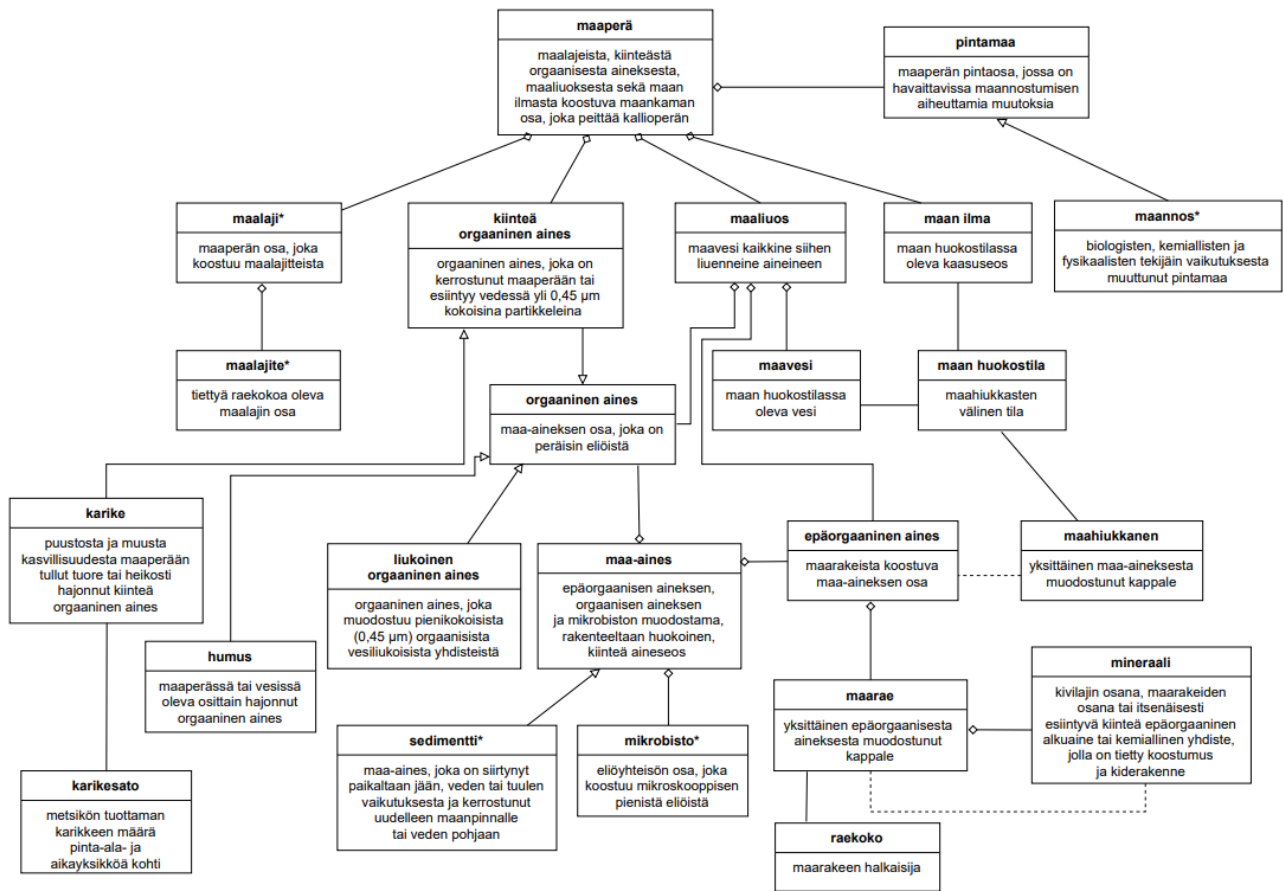
It is typical that a surface soil layer develops on forest soil.

pojasnenie

В широком смысле “лесными” называют почвы, формирующиеся под лесами; в узком смысле этот термин применяют лишь к серым и бурым почвам.

2 Maaperän rakenne

Käsittekaavio

Käsittekaavio 2. Maaperän rakenne.

Kaavion käsitteet

maalaji

fi

fi-ei

sv jordart

sv-inte

en soil type, type of soil

en-not

ru тип почв

ru-nerek.

määritelmä

maaperän osa, joka koostuu maalajitteista

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Maalaji koostuu yhdestä tai useammasta maalajitteesta. Maalajit jaetaan maa-aineksen perusteella mineraalimaalajeihin ja orgaanisiin maalajeihin. Hallinnollisissa käyttötarkoituksissa maalajien luokkarajoja on tapauskohtaisesti täydennetty esimerkiksi orgaanisen aineksen osuuden tai muodostuman kerrospaksuuden perusteella.

definition

klassificering av jordtäcket i olika kategorier utgående från dess sammansättning och uppkomstsätt

anmärkning

definition

part of the soil consisting of soil separates

note

A soil type consists of one or more soil separates. The soil types are divided into mineral soil types and organic soil types based on the soil material. For administrative purposes, the class boundaries of the soil types have been supplemented on a case-by-case basis, for example, based on the organic matter proportion or layer thickness of the deposit.

pojasnenie

maalajite

fi fraktio

fi-ei

sv kornfraktion

sv-inte

en soil separate

en-not

ru гранулометрическая фракция

ru-nerek.

määritelmä

tiettyä raekokoa oleva maalajin osa

huomautus

Maalaji voi muodostua yhdestä maalajitteesta tai useamman maalajitteen yhdistelmästä. Maalajitteista on Suomessa käytössä kaksi luokitustapaa: rakennustekninen luokitus ja geotekninen luokitus.

definition

jordartsfraktion av en bestämd kornstorlek

anmärkning

definition

part of the soil type with a certain soil particle size

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

note

A soil type can consist of one soil separate or a combination of several soil separates. There are two classification methods for soil separates used in Finland: constructional classification and geotechnical classification.

pojasnenie

maa-aines

fi maamatriisi

fi-ei

sv jordmaterial [n], marksubstans

sv-inte

en soil material

en-not

ru почвенное вещество

ru-nerek.

määritelmä

epäorgaanisen aineksen, orgaanisen aineksen ja mikrobiston muodostama, rakenteeltaan huokoinen, kiinteä aineseos

huomautus

definition

fast, porös blandning bestående av mineralpartiklar, organiskt material och markmikrober

anmärkning

definition

porous, solid mixture of inorganic matter, organic matter, and soil microbes

note

pojasnenie

maavesi

fi

fi-ei

sv markvatten [n]

sv-inte

en soil moisture, soil water

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru почвенные воды [рл.]; почвенная влага [редк.]

ru-nerek.

määritelmä

maanpinnan ja pohjavesipinnan välisessä vyöhykkeessä oleva vesi

huomautus

Maavesi on osittain maaperään sitoutuneena ja osittain vajovettä.

Maaperään sitoutunut vesi on osittain maaperän ilmahuokosissa olevaa vesihöyryä, osittain maahiukkasten pinnalle adsorboitunutta vettä ja osittain maahiukkasten väleihin asettunutta kapillaarista vettä. Loppu maavedestä on ns. vajovettä, joka vähitellen liikkuu alaspäin kohti pohjavettä. Vajovesi voi maaperässä liikkua myös kohti vesistöä osin sivusuuntaisesti, esimerkiksi kallioperän pintaa myötäillen.

definition

vatten i zonen mellan markytan och grundvattenytan

anmärkning

definition

water in the zone between the ground surface and the water table

note

Soil moisture is partly soil-bound and partly gravitational water. Soil-bound water is partly water vapor in soil pores, partly water adsorbed on the surface of soil particles, and partly capillary water settled between soil particles. The rest of the soil moisture is gravitational water, which gradually moves downwards towards groundwater. When moving in the soil, gravitational water can also travel towards a body of water in part sideways, e.g. along the surface of the bedrock.

pojasnenie

Термин «почвенная влага» обычно используется в почвоведении и редко – в гидрологии.

maaliuos

fi maaneste

fi-ei

sv markvattenlösning

sv-inte

en soil solution

en-not

ru почвенный раствор

ru-nerek.

määritelmä

maavesi kaikkine siihen liuenneine aineineen

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

huomautus

definition

markvatten med däri lösta ämnen

anmärkning

definition

soil moisture with all the substances dissolved in it

note

pojasnenie

maan ilma

fi

fi-ei

sv markluft

sv-inte

en soil air

en-not

ru почвенный воздух

ru-nerek.

määritelmä

maan huokostilassa oleva kaasuseos

huomautus

Kaasuseos koostuu pääasiallisesti typestä, hapestä, vedystä ja hiilidioksidista.

definition

gasblandning i markens porsystem

anmärkning

definition

gas mixture in the pore space of soil

note

The gas mixture mainly consists of nitrogen, oxygen, hydrogen, and carbon dioxide.

pojasnenie

maan huokostila

fi huokostila, huokosto

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv markporer [pl.], markens porsystem [n]

sv-inte

en pore space

en-not

ru поровое пространство почв

ru-nerek.

määritelmä

maahiukkasten välinen tila

huomautus

definition

utrymmet mellan markpartiklarna

anmärkning

definition

space between soil particles

note

pojasnenie

maahiukkanen

fi

fi-ei

sv markpartikel

sv-inte

en soil particle, soil grain

en-not

ru механический элемент почвы; элементарная почвенная частица;
почвенная частица

ru-nerek.

määritelmä

yksittäinen maa-aineksesta muodostunut kappale

huomautus

definition

en enskild partikel som bildats av jordmaterial

anmärkning

definition

single unit of soil material

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

epäorgaaninen aines

fi kivennäisaines

fi-ei

sv oorganisk substans, oorganiskt ämne

sv-inte

en inorganic matter, inorganic substance

en-not

ru неорганическое вещество

ru-nerek.

määritelmä

maarakeista koostuva maa-aineksen osa

huomautus

definition

markpartiklar bestående av mineralämnen

anmärkning

definition

part of the soil material consisting of soil mineral particles

note

pojasnenie

orgaaninen aines

fi eloperäinen aines

fi-ei

sv organisk substans, organiskt material, organogent material

sv-inte

en organic matter, organic substance

en-not

ru органическое вещество

ru-nerek.

määritelmä

maa-aineksen osa, joka on peräisin eliöistä

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

markpartiklar härrörande från organismer

anmärkning

definition

part of the soil material derived from organisms

note

pojasnenie

kiinteä orgaaninen aines

fi kiinteä eloperäinen aines

fi-ei

sv fast organisk substans, fast organiskt material

sv-inte

en solid organic matter

en-not

ru твердое органическое вещество

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen aines, joka on kerrostunut maaperään tai esiintyy vedessä yli 0,45 µm kokoisina partikkeleina

huomautus

0,45 µm on yleisesti käytössä oleva menetelmällinen raja.

definition

organisk substans som avlagrats i marken eller förekommer i vatten i form av partiklar större än 0,45 µm

anmärkning

definition

organic matter deposited in soil or occurring in water in particles larger than 0.45 µm

note

0.45 µm is a commonly used methodological limit.

pojasnenie

liukoinen orgaaninen aines

fi liukoinen eloperäinen aines

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

fi-ei

sv löslig organisk substans

sv-inte

en soluble organic matter

en-not

ru жидкое органическое вещество

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen aines, joka muodostuu pienikokoisista (0,45 µm) orgaanisista vesiliukoisista yhdisteistä

huomautus

0,45 µm on yleisesti käytössä oleva menetelmällinen raja.

definition

organisk substans bestående av små (0,45 µm) organiska vattenlösliga föreningar

anmärkning

definition

organic matter composed of small (0.45 µm) organic water-soluble compounds

note

0.45 µm is a commonly used methodological limit.

pojasnenie

humus

fi

fi-ei

sv humus, mull, mylla [agr.]

sv-inte

en humus

en-not

ru гумус

ru-nerek.

määritelmä

maaperässä tai vesissä oleva osittain hajonnut orgaaninen aines

huomautus

definition

delvis upplöst organisk substans i mark eller vatten

anmärkning

definition

partially degraded organic matter in soil or water

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

note

pojasnenie

karike

fi

fi-ei

sv förna, skogsströ

sv-inte

en plant litter, organic debris, forest litter, soil litter, ground litter, forest debris

en-not

ru растительный опад; опад

ru-nerek.

määritelmä

puustosta ja muusta kasvillisuudesta maaperään tullut tuore tai heikosti hajonnut kiinteä orgaaninen aines

huomautus

Maaperään tulee orgaanista ainesta myös juurikarikkeena.

definition

färsk eller svagt sönderdelad fast organisk substans i marken härstammande från trädbestånd och annan växtlighet

anmärkning

definition

fresh or weakly degraded solid organic matter from trees and other vegetation in the soil

note

Organic matter also enters the soil as root plant litter.

pojasnenie

karikesato

fi karikkeen kertymä

fi-ei

sv förnafall [n], förnaproduktion

sv-inte

en plant litter fall, plant litter production

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru запас опада

ru-nerek.

määritelmä

metsikön tuottaman karikkeen määrä pinta-ala- ja aikayksikköä kohti

huomautus

definition

mängd förna som produceras i ett trädbestånd per yt- och tidsenhet

anmärkning

definition

amount of plant litter produced by forest stands per unit area and time

note

pojasnenie

pintamaa

fi maan pintaosa

fi-ei

sv yttjord, markens ytskikt

sv-inte

en topsoil, surface soil

en-not

ru поверхностный слой почвы

ru-nerek.

määritelmä

maaperän pintaosa, jossa on havaittavissa maannostumisen aiheuttamia muutoksia

huomautus

definition

markens övre del där förändringar orsakade av jordmånsbildning kan skönjas

anmärkning

definition

surface part of the soil where changes caused by soil formation can be observed

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

maannos

fi

fi-ei

sv jordmån

sv-inte

en soil [part.]

en-not

ru почва [част.]

ru-nerek.

määritelmä

biologisten, kemiallisten ja fysikaalisten tekijäin vaikutuksesta muuttunut pintamaa

huomautus

definition

ytjord som förändrats genom biologiska, kemiska och fysikaliska processer

anmärkning

definition

topsoil altered by biological, chemical, and physical factors

"note

Soil is a broader concept that covers both Finnish maaperä and maannos concepts. Soil is defined as a natural body comprised of solids (minerals and organic matter), liquid, and gases that occurs on the land surface, occupies space, and is characterized by one or both of the following: horizons, or layers, that are distinguishable from the initial material as a result of additions, losses, transfers, and transformations of energy and matter or the ability to support rooted plants in a natural environment.

"

pojasnenie

Понятие «почва» шире и означает самостоятельное естественно-историческое органоминеральное природное тело, возникшее на поверхности земли в результате длительного воздействия биотических, абиотических и антропогенных факторов, состоящее из твердых минеральных и органических частиц, воды и воздуха и имеющее специфические генетико-морфологические признаки, свойства, создающие для роста и развития растений соответствующие условия.

maarae

fi raе, maapartikkeli

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv markpartikel, jordpartikel, korn [n]

sv-inte

en soil mineral particle, soil mineral grain

en-not

ru минеральный механический элемент почвы; минеральная почвенная частица; механический элемент почвы [част.]

ru-nerek.

määritelmä

yksittäinen epäorgaanisesta aineksesta muodostunut kappale

huomautus

Maarakeiden koko vaihtelee savihiukkasista lohkaraisiin.

definition

enskild oorganisk partikel

anmärkning

definition

single unit of inorganic matter

note

pojasnenie

Финские термины maahiukkanen и maagaе часто используются как синонимы, поэтому в качестве соответствия для термина maagaе может быть использовано более широкое понятие "механический элемент почвы".

raekoko

fi

fi-ei

sv kornstorlek

sv-inte

en soil particle size, soil grain size, grain size

en-not

ru диаметр почвенных частиц; диаметр механических элементов почвы

ru-nerek.

määritelmä

maarakeen halkaisija

huomautus

Raekoko ilmaistaan yleensä millimetreissä.

definition

markpartikeldiameter

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

diameter of a soil mineral particle

note

Soil particle size is usually expressed in millimeters.

pojasnenie

sedimentti

fi

fi-ei

sv sediment [n], avlagring

sv-inte

en sediment

en-not

ru седимент

ru-nerek.

määritelmä

maa-aines, joka on siirtynyt paikaltaan jään, veden tai tuulen vaikutuksesta ja kerrostunut uudelleen maanpinnalle tai veden pohjaan

huomautus

definition

jordmaterial som förflyttats under inverkan av is, vatten eller vind och som avlagrats på markytan eller på botten av hav eller vattendrag

anmärkning

definition

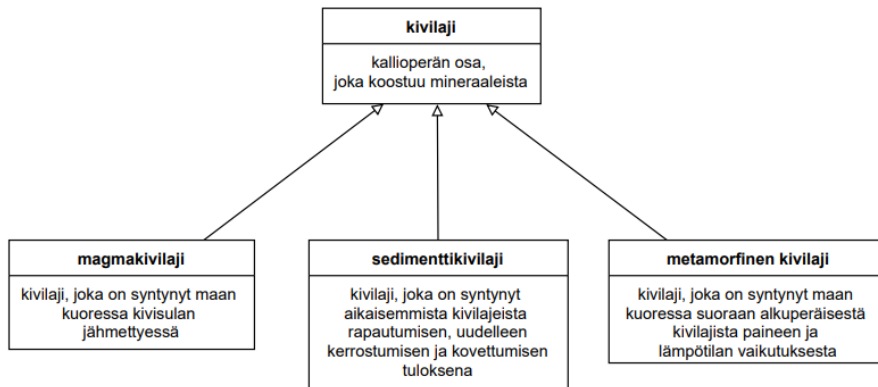
soil material that has been displaced by ice, water or wind and re-deposited on the ground surface or at the bottom of a water body

note

pojasnenie

3 Kivilajit

Käsitekaavio

Käsitekaavio 3. Kivilajit.

Kaavion käsitteet

magmaivilaji

fi magma

fi-ei

sv magmatisk bergart

sv-inte

en igneous rock, magmatic rock

en-not

ru магматическая горная порода; изверженная горная порода

ru-nerek.

määritelmä

kivilaji, joka on syntynyt maan kuoressa kivilajin jäähdyttyä

huomautus

Magmaivilajit jaotellaan syntyneen ja -paikan perusteella syväkivilajeihin, juonikivilajeihin sekä pintakivilajeihin. Esimerkkejä Suomessa tavattavista syväkivilajeista ovat graniitti, syeniitti, dioriitti, periodiitti sekä gabro.

Esimerkki Suomessa tavattavasta juonikivilajista on diabaasi. Esimerkkejä pintakivilajeista ovat basaltti ja laavakivi.

definition

bergart som uppstår i jordskorpan då magma svalnat och stelnat

anmärkning

definition

rock type that was formed in the earth's crust when molten rock solidified

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Igneous rocks are divided into plutonic rocks, hypabyssal rocks, and supracrustal rocks based on the type and location of their formation. Examples of plutonic rocks found in Finland are granite, syenite, diorite, periodite, and gabbro. An example of a hypabyssal rock found in Finland is diabase. Examples of supracrustal rocks are basalt and lava rocks.

pojasnenie

sedimenttikivilaji

fi kerrostunut kivilaji

fi-ei

sv sedimentär bergart, sedimentbergart

sv-inte

en sedimentary rock

en-not

ru осадочная горная порода

ru-nerek.

määritelmä

kivilaji, joka on syntynyt aikaisemmista kivilajeista rapautumisen, uudelleen kerrostumisen ja kovettumisen tuloksena

huomautus

Esimerkkejä Suomessa tavattavista sedimenttikivilajeista ovat sedimenttinen kalkkikivi, konglomeraatti, savikivi ja hiekkakivi.

definition

bergart som uppkommit genom att en tidigare bergart vittrat sönder till mindre partiklar som sedan sedimenterat och hårdnat på nytt.

anmärkning

definition

rock type that has been formed from previous rock types as a result of weathering, redeposition, and hardening

note

Examples of sedimentary rocks found in Finland include sedimentary limestone, conglomerate, claystone, and sandstone.

pojasnenie

metamorfinen kivilaji

fi muuttunut kivilaji

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv metamorf bergart

sv-inte

en metamorphic rock

en-not

ru метаморфическая горная порода

ru-nerek.

määritelmä

kivilaji, joka on syntynyt maan kuoressa suoraan alkuperäisestä kivilajista paineen ja lämpötilan vaikutuksesta

huomautus

Muunnoksen aikana kiviaines ei ole sulanut kivisulaksi. Esimerkkejä Suomessa tavattavista metamorfisista kivilajeista ovat gneissi, amfiboliitti, kvartsiitti, kiilleliuske (mm. mustaliuske) sekä kiteinen kalkkikivi.

definition

bergart som bildats i jordskorpan direkt ur en annan bergart under påverkan av högt tryck och hög temperatur

anmärkning

definition

rock type that has been formed in the earth's crust directly from the original rock type under the influence of pressure and temperature

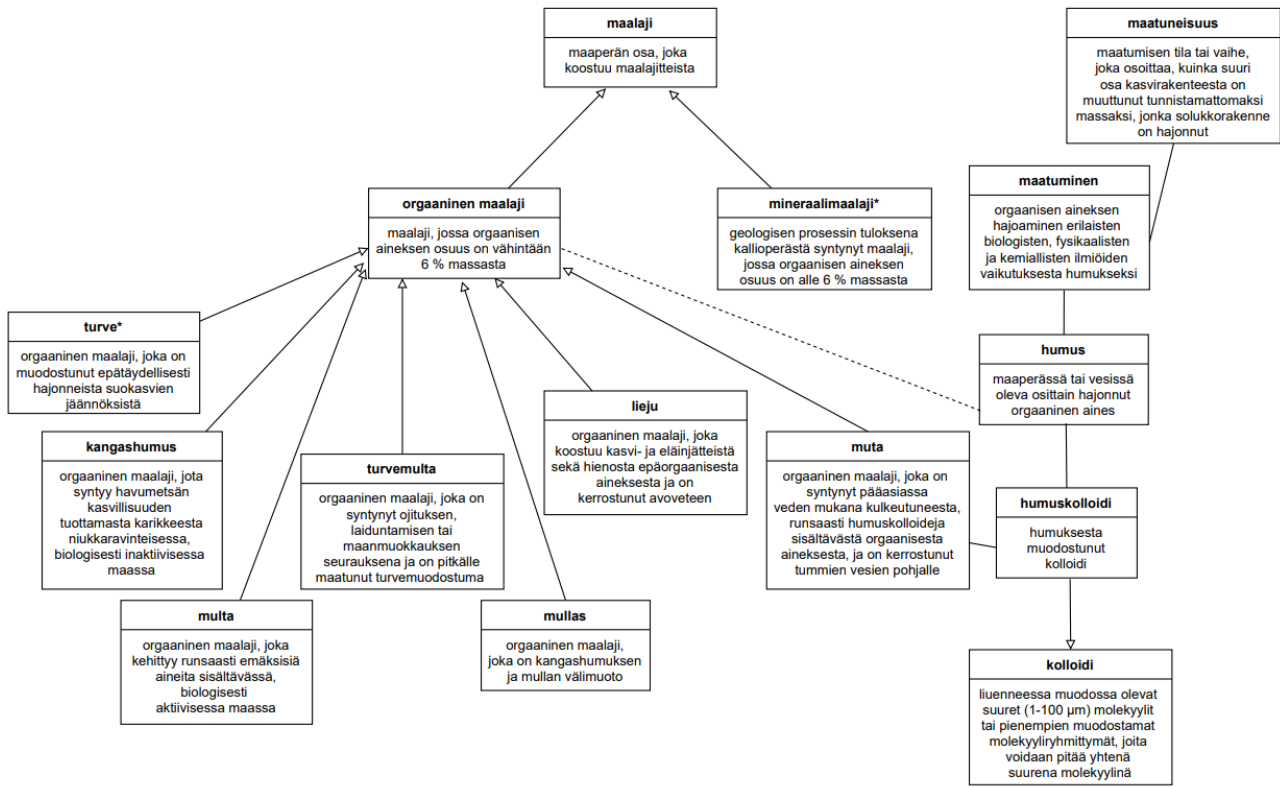
note

The rock has not melted into a molten rock during the transformation. Examples of metamorphic rocks found in Finland are gneiss, amphibolite, quartzite, mica schist (including black schist), and crystalline limestone.

pojasnenie

4 Maalajit

Käsittekaavio

Käsittekaavio 4. Maalajit.

Kaavion käsitteet

orgaaninen maalaji

fi eloperäinen maalaji

fi-ei

sv organisk jordart, organogen jordart

sv-inte

en organic soil type, organic soil

en-not

ru гумусная почва; гумусированная почва; гумифицированная почва

ru-nerek.

määritelmä

maalaji, jossa orgaanisen aineksen osuus on vähintään 6 % massasta

huomautus

Kangasmaalla syntyneitä orgaanisia maalajeja ovat kangashumus, mullas ja multa, kosteissa olosuhteissa syntynyt orgaaninen maalaji on turve.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

jordart där den organiska substansen utgör minst 6 % av massan

anmärkning

definition

soil type with organic matter accounting for at least 6 % of the mass

note

Organic soil types formed on heath forest sites are raw humus, moder humus, and mull. Peat is an organic soil type formed in humid conditions.

pojasnenie

mineraalimaalaji

fi kivennäismaalaji

fi-ei

sv mineraljordart, minerogen jordart

sv-inte

en mineral soil type, mineral soil, inorganic soil

en-not

ru минеральный тип почв

ru-nerek.

määritelmä

geologisen prosessin tuloksena kallioperästä syntynyt maalaji, jossa orgaanisen aineksen osuus on alle 6 % massasta

huomautus

Mineraalimaalajeissa epäorgaaninen aines on lähes yksinomaisena aineksena.

definition

jordart som uppkommit ur berggrunden till följd av en geologisk process och där organiska substanser utgör mindre än 6 % av massan

anmärkning

definition

soil type formed from bedrock as a result of a geological process with organic matter accounting for less than 6% of mass

note

In mineral soil types, inorganic matter is almost exclusive.

pojasnenie

turve

fi turvemaa, Tv [lyh.]

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

fi-ei

sv torv, torvjord

sv-inte

en peat

en-not

ru торф

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka on muodostunut kosteissa olosuhteissa epätäydellisesti hajonneista suokasvien jäännöksistä

huomautus

Turpeen kuivamassasta on yleensä yli 75 % orgaanista ainesta.

definition

organisk jordart som bildats av rester av torvmarksväxter som brutits ner ofullständigt i fuktiga förhållanden.

anmärkning

definition

organic soil type formed in humid conditions from incompletely decomposed bog plant remains

note

The dry mass of peat is usually more than 75% organic matter.

pojasnenie

multa

fi Mm [lyh.]

fi-ei

sv mull

sv-inte

en mull

en-not

ru мулль

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka kehittyy runsaasti emäksisiä aineita sisältävässä, biologisesti aktiivisessa maassa

huomautus

definition

organisk jordart som utvecklas i en biologiskt aktiv jord rik på alkaliska ämnen

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

anmärkning

definition

organic soil type that develops in biologically active soil rich in alkaline substances

note

pojasnenie

turvemulta

fi

fi-ei

sv torvmull

sv-inte

en black peat

en-not

ru чёрный торф

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka on syntynyt ojituksen, laiduntamisen tai maanmuokkauksen seurauksena ja on pitkälle maatunut turvemuodostuma

huomautus

definition

organisk jordart som uppkommit till följd av dikning, betesgång eller markberedning och är ett långt förmultnat torvslag

anmärkning

definition

organic soil type formed as a result of drainage, grazing or tillage and is a highly decomposed peat formation

note

pojasnenie

kangashumus

fi raakahumus, kuntta [kansanom.]

fi-ei

sv mår, råhumus

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en raw humus, mor humus, mor, surface humus

en-not

ru грубый гумус; мор

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, jota syntyy havumetsän kasvillisuuden tuottamasta karikkeesta niukkaravinteisessa, biologisesti inaktiivisessa maassa

huomautus

definition

organisk jordart som uppkommer av barrskogsförna på biologiskt inaktiv, näringsfattig mark

anmärkning

definition

organic soil type which is formed from plant litter produced by coniferous forest vegetation in low-nutrient, biologically inactive soil

note

pojasnenie

mullas

fi

fi-ei

sv moder

sv-inte

en moder humus, moder-humus formation

en-not

ru модер

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka on kangashumuksen ja mullan välimuoto

huomautus

definition

organisk jordart med egenskaper av både moder och mull

anmärkning

definition

organic soil type which is an intermediate form between raw humus and mull

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

lieju

fi Lj [lyh.]

fi-ei

sv gyttja

sv-inte

en gyttja

en-not

ru глинистый сапропель

ru-nerek.

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka koostuu kasvi- ja eläinjätteistä sekä hienosta epäorgaanisesta aineksesta ja on kerrostunut avoveteen

huomautus

definition

organisk jordart bestående av rester av växter och djur samt av finfördelad oorganisk substans och som avlagrats i vatten

anmärkning

definition

organic soil type that consists of plant and animal waste and fine inorganic matter and is deposited in open water

note

pojasnenie

muta

fi Mt [lyh.]

fi-ei

sv dy

sv-inte

en dy

en-not

ru сапропель

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

orgaaninen maalaji, joka on syntynyt pääasiassa veden mukana kulkeutuneesta, runsaasti humuskolloideja sisältävästä orgaanisesta aineksesta, ja on kerrostunut tummien vesien pohjalle

huomautus

definition

organisk jordart, huvudsakligen uppkommen av organisk substans innehållande rikligt med humuskolloider som transporterats med vatten, och avlagras på botten av bruna vattendrag

anmärkning

definition

organic soil type that is mainly formed from organic matter that has been transported with water and is rich in humic colloids, and is deposited at the bottom of dark waters

note

pojasnenie

maatuminen

fi

fi-ei

sv humifiering

sv-inte

en humification

en-not

ru гумусообразование; гумификация

ru-nerek.

määritelmä

orgaanisen aineksen hajoaminen erilaisten biologisten, fysikaalisten ja kemiallisten ilmiöiden vaikutuksesta humukseksi

huomautus

definition

nedbrytning av organisk substans genom inverkan av olika biologiska, fysikaliska och kemiska fenomen till humus

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

decomposition of organic matter into humus under the influence of various biological, physical and chemical phenomena

note

pojasnenie

maatuneisuus

fi maatuneisuusaste

fi-ei

sv humifieringsgrad, nebrytningsgrad

sv-inte

en degree of humification

en-not

ru гумифицированность

ru-nerek.

määritelmä

maatumisen tila tai vaihe, joka osoittaa, kuinka suuri osa kasvirakenteesta on muuttunut tunnistamattomaksi massaksi, jonka solukkorakenne on hajonnut

huomautus

definition

humifieringsstatus eller stadium som anger hur stor del av växtstrukturen som har omvandlats till en oigenkännlig massa vars cellstruktur har upplösts

anmärkning

definition

state or phase of humification that indicates how much of the plant structure has turned into an unrecognized mass with the cellular structure broken down

note

pojasnenie

kolloidi

fi

fi-ei

sv kolloid

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en colloid

en-not

ru КОЛЛОИД

ru-nerek.

määritelmä

liuenneessa muodossa olevat suuret molekyylit (1–100 µm) tai pienempien muodostamat molekyyliryhmittymät, joita voidaan pitää yhtenä suurena molekyylinä

huomautus

definition

stora molekyler (1100 µm) i upplöst form eller grupper av mindre molekyler som kan betraktas som en enda stor molekyll

anmärkning

definition

large molecules in dissolved form (1100 µm) or clusters of smaller molecules that can be considered as a single large molecule

note

pojasnenie

humuskolloidi

fi

fi-ei

sv humuskolloid

sv-inte

en humic colloid, humus colloid

en-not

ru почвенный КОЛЛОИД

ru-nerek.

määritelmä

humuksesta muodostunut kolloidi

huomautus

definition

kolloid av humus

anmärkning

definition

colloid formed from humus

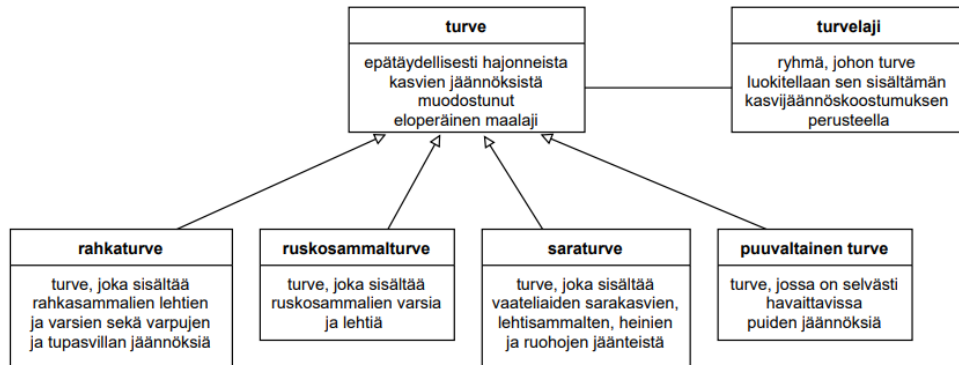
METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

note

pojasnenie

5 Turvelajit

Käsitekaavio

Käsitekaavio 5. Turvelajit.

Kaavion käsitteet

turvelaji

fi

fi-ei

sv torvslag [n]

sv-inte

en peat type

en-not

ru вид торфа

ru-nerek.

määritelmä

ryhmä, johon turve luokitellaan sen sisältämän kasvijäännöskoostumuksen perusteella

huomautus

Turvelaji kuvastaa turpeen ravinteisuutta. Tavanomaisesti turpeet luokitellaan neljään pääryhmään: rahkaturpeet, ruskosammalturpeet, saraturpeet ja puuvaltaiset turpeet.

definition

grupp till vilken torven klassificeras på basis av dess växtrestsammansättning

anmärkning

definition

group into which peat is classified based on the plant residue it contains

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

The peat type reflects the nutrient content of the peat. Normally, peat is classified into four main groups: Sphagnum peat, brown moss peat, Carex peat and peat with wood fragments.

pojasnenie

rahkaturve

fi Sphagnum-turve, S-t [lyh.]

fi-ei

sv vitmosstorv, vitmossetorv, mosstorv, Sphagnum-torv

sv-inte

en Sphagnum peat

en-not

ru сфагновый торф, сфагновый верховой торф

ru-nerek.

määritelmä

turve, joka sisältää rahkasammalien lehtien ja varsien sekä varpujen ja tupasvillan jäännöksiä

huomautus

Rahkaturvetta esiintyy pääasiallisesti rahkarämeillä ja -nevoilla.

definition

torv innehållande rester av blad och stjälkar av vitmossor samt av ris och tuvull

anmärkning

definition

peat containing the remains of leaves and stems of Sphagnum mosses, dwarf shrubs, and hare's-tail cottongrass

note

Sphagnum peat is mainly found in Sphagnum fuscum pine bogs and Sphagnum fuscum bogs.

pojasnenie

ruskosammalturve

fi B [lyh.]

fi-ei

sv brunmosstorv

sv-inte

en brown moss peat

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru буромошный торф

ru-nerek.

määritelmä

turve, joka sisältää ruskosammalien varsia ja lehtiä

huomautus

definition

torv innehållande rester av blad och stjälkar av brunmossor

anmärkning

definition

peat containing stems and leaves of brown mosses

note

pojasnenie

saraturve

fi C-t [lyh.]

fi-ei

sv starrtorv

sv-inte

en Carex peat, sedge peat

en-not

ru осоковый торф, осоковый низинный торф

ru-nerek.

määritelmä

turve, joka sisältää vaatelioiden sarakasvien, lehtisammalten, heinien ja ruohojen jäänteitä

huomautus

definition

torv innehållande rester av krävande starrväxter, bladmossor, gräs och örter

anmärkning

definition

peat containing the remains of sedge plants, Bryophytes, hay, and grasses

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

puuvaltainen turve

fi puuturve

fi-ei

sv trädtorv

sv-inte

en peat with wood fragments, peat with wood remains

en-not

ru древесный торф

ru-nerek.

määritelmä

turve, jossa on selvästi havaittavissa puiden jäännöksiä

huomautus

definition

torv innehållande tydliga rester av träd

anmärkning

definition

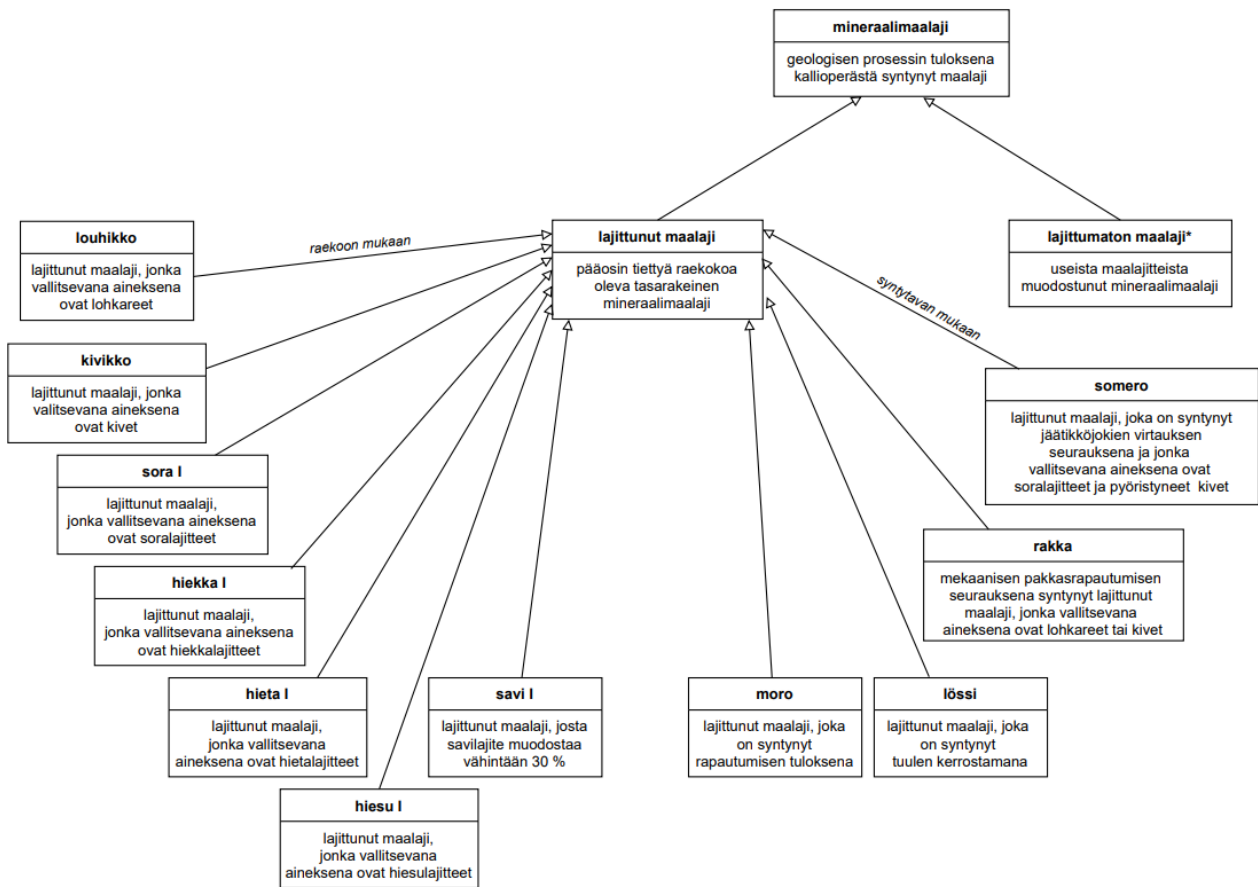
peat with clearly visible tree remains

note

pojasnenie

6 Mineraalimaalajit

Käsittekaavio

Käsittekaavio 6. Mineraalimaalajit.

Kaavion käsitteet

lajittunut maalaji

fi lajittunut kivennäismaalaji

fi-ei

sv sorterad mineraljord

sv-inte

en well-sorted soil, sorted soil

en-not

ru сортированная почва, сортированная порода

ru-nerek.

määritelmä

pääosin tiettyä raekokoa oleva tasarakeinen mineraalimaalaji

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Lajittuneissa maalajeissa on tavallisesti vallitsevana yksi tai kaksi lajitetta.

definition

i huvudsak jämnkornig mineraljordart av en viss kornstorlek

anmärkning

definition

even-grained mineral soil type mainly of a certain soil particle size

note

Soil types usually have one or two main soil separates.

pojasnenie

lajittumaton maalaji

fi diamiktoni

fi-ei

sv osorterad mineraljord

sv-inte

en poorly sorted soil

en-not

ru несортированная почва, несортированная порода

ru-nerek.

määritelmä

useista maalajitteista muodostunut mineraalimaalaji

huomautus

Lajittumaton maalaji on yleensä moreenia.

definition

mineraljordart bestående av flera kornfraktioner

anmärkning

definition

mineral soil type formed by multiple soil separates

note

Poorly sorted soil is usually moraine.

pojasnenie

louhikko I

fi Lo [lyh.]

fi-ei

sv blockjord, blockfält [n]

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en boulder soil

en-not

ru завалуненная почва

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat lohkat

huomautus

Louhikoita on esimerkiksi vaarojen laella rakkana.

definition

sorterad jordart dominerad av blockfraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with boulders as the dominant material

note

For example, there are cobble and boulder soils in montane areas above the forest limit.

pojasnenie

kivikko I

fi Ki [lyh.]

fi-ei

sv stensjord

sv-inte

en cobble soil

en-not

ru каменистая почва

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat kivet

huomautus

definition

sorterad jordart dominerad av stenfraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with cobbles as the dominant material

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

sora I

fi soramaa, Sr [lyh.]

fi-ei

sv grus [n], grusjord

sv-inte

en gravel soil

en-not

ru гравийный грунт [част.]

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat soralajitteet

huomautus

Sorat sisältävät tavallisesti myös kivi- ja hiekkalajitteita, toisinaan hienompaakin ainesta.

definition

sorterad jordart dominerad av grusfraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with gravel as the dominant material

note

Gravel usually also contains cobbles and sand, sometimes finer material.

pojasnenie

В России гравием считаются частицы размером 2–10 мм.

hiekkala I

fi hiekkamaa, Hk [lyh.]

fi-ei

sv sand, sandjord

sv-inte

en sandy soil

en-not

ru песчаная почва, пески [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat hiekkalajitteet

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

sorterad jordart dominerad av sandfraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with sand as the dominant material

note

pojasnenie

hieta I

fi hietamaa, Ht [lyh.]

fi-ei

sv mo, finsand, mojord

sv-inte

en fine sandy soil [part.]

en-not

ru супесчаная почва

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat hietalajitteet

huomautus

definition

sorterad jordart domenerad av mofraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with fine sand as the dominant material

note

The particle size of hieta is 0.02–0.2 mm. In the ISO classification, the particle size of fine sand is 0.063–0.2 mm.

pojasnenie

hiesu I

fi hiesumaa, Hs [lyh.]

fi-ei

sv mjäla, mjäljord

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en silty soil [part.]

en-not

ru суглинистая почва

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat hiesulajitteet

huomautus

Savilajitteen osuus on tavallisesti 20–30 %, kuten myös hienon hiedan.

definition

sorterad jordart dominerad av mjälfraktioner

anmärkning

definition

well-sorted soil with fine and medium silt as the dominant material

note

The share of clay and coarse silt is usually 20–30%. The particle size of hiesu is 0.002–0.02 mm. In the ISO classification, the particle size of fine silt is 0.002–0.0063 mm, medium silt 0.0063–0.02 mm and coarse silt 0.02–0.063 mm.

pojasnenie

savi I

fi savimaa, Sa [lyh.]

fi-ei

sv lera, lerjord

sv-inte

en clay soil

en-not

ru глинистая почва

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, josta savilajite muodostaa vähintään 30 %

huomautus

Savi on tuoreena sitkeää ja helposti muovailtavaa, kuivana kovaa ja halkeilevaa.

definition

sorterad jordart där lerfraktioner utgör minst 30 %

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

well-sorted soil of which clay constitutes at least 30 %

note

Clay is tough and easy to shape when fresh, hard and cracked when dry.

pojasnenie

somero

fi somerikko, harjusora

fi-ei

sv rullstensgrus [n]

sv-inte

en gravel and pebble soil

en-not

ru гравийно-галечный грунт

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, joka on syntynyt jäätikköjokien virtauksen seurauksena ja jonka vallitsevana aineksena ovat soralajitteet ja pyöristyneet kivet

huomautus

definition

sorterad jordart som uppkommit till följd av vattenflödet i isälvar och som domineras av grusfraktioner och rundade stenar

anmärkning

definition

well-sorted soil formed as a result of the flow of glacier rivers, with gravel and rounded cobbles as the dominant material

note

pojasnenie

rakka

fi rakkamaa

fi-ei

sv vittringsgrus [n]

sv-inte

en cobble and boulder soil

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en-not

ru валунно-галечная почва, валунно-галечный грунт

ru-nerek.

määritelmä

mekaanisen pakkasrapautumisen seurauksena syntynyt lajittunut maalaji, jonka vallitsevana aineksena ovat lohkareet tai kivet

huomautus

definition

sorterad jordart som uppstått till följd av mekanisk frostförslitning och vars dominerande beståndsdel är stenblock eller stenar

anmärkning

definition

well-sorted soil formed as a result of mechanical frost weathering, with boulders or cobbles as the dominant material

note

pojasnenie

löss

fi pölymaa [harv.]

fi-ei

sv löss, lössjord

sv-inte

en loess

en-not

ru лёссовая почва, лёссовый грунт

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, joka on syntynyt tuulen kerrostamana

huomautus

Lössin raekoko on 0,01–0,06 mm. Lössin on enimmäkseen savea sekä hiesua ja hienoa hietaa eli silttiä.

definition

sorterad jordart som uppstått genom vindavlagringar

anmärkning

definition

well-sorted soil formed by wind

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

The soil particle size of the loess is 0.01–0.06 mm. The loess is mostly clay and silt.

pojasnenie

moro

fi rapautumissora

fi-ei

sv vittringsgrus [n]

sv-inte

en residual gravel soil

en-not

ru почва выветривания горных пород

ru-nerek.

määritelmä

lajittunut maalaji, joka on syntynyt rapautumisen tuloksena

huomautus

Moro vastaa raekooltaan pääosin sora.

definition

sorterad jordart som uppstått genom vittring

anmärkning

definition

well-sorted soil formed as a result of weathering

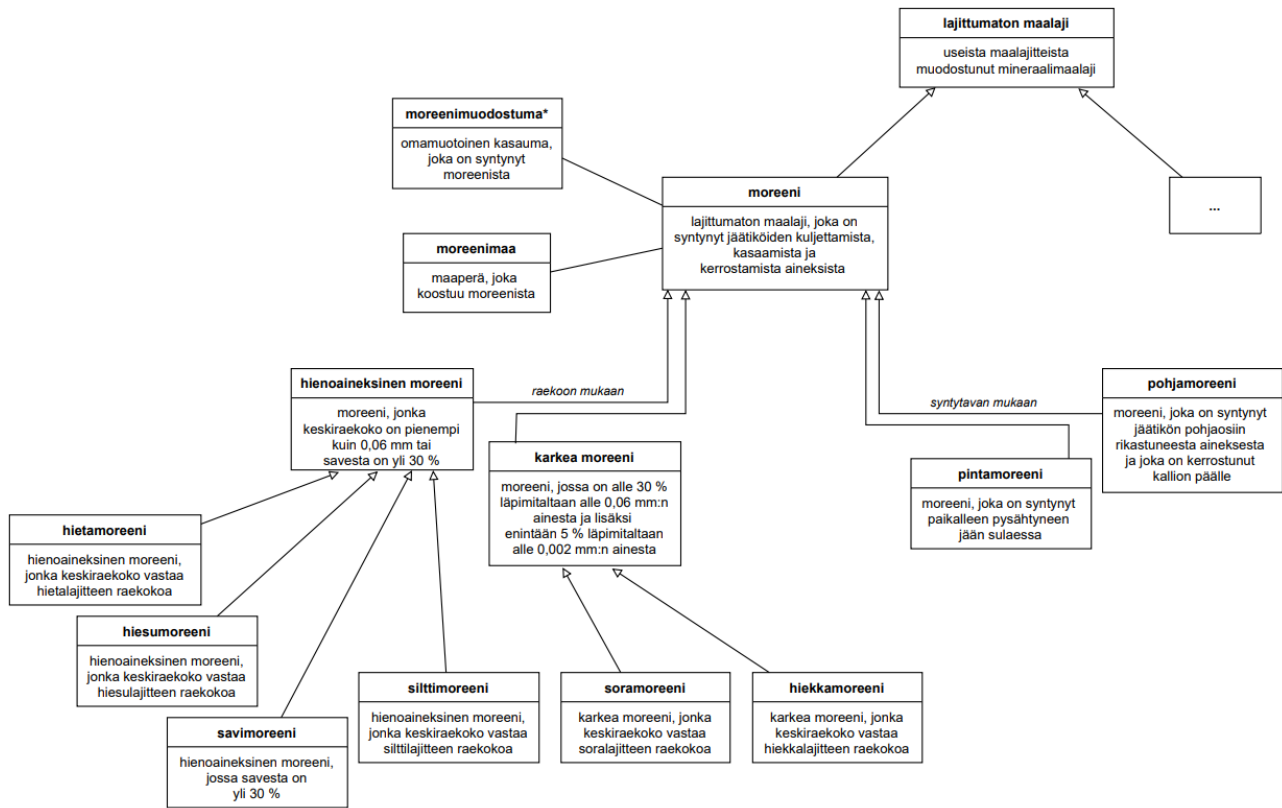
note

The soil particle size of residual gravel soil corresponds mainly to gravel.

pojasnenie

7 Lajittumattomat maalajit

Käsitekaavio

Käsitekaavio 7. Lajittumattomat maalajit.

Kaavion käsitteet

moreeni

fi Mr [lyh.]

fi-ei

sv morän

sv-inte

en moraine, till

en-not

ru морена

ru-nerek.

määritelmä

lajittumaton maalaji, joka on syntynyt jäätiköiden kuljettamista, kasaamista ja kerrostamista aineksista

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

osorterad jordart bestående av material som transporterats, anhopats och avlagrats av inlandsisen

anmärkning

definition

poorly sorted soil formed from materials transported, accumulated, and layered by glaciers

note

pojasnenie

moreenimaa

fi Mr [lyh.]

fi-ei

sv moränjord

sv-inte

en moraine soil

en-not

ru моренный грунт, моренная почва

ru-nerek.

määritelmä

maaperä, joka koostuu moreenista

huomautus

definition

markskikt bestående av morän

anmärkning

definition

soil consisting of moraine

note

pojasnenie

moreenimuodostuma

fi

fi-ei

sv moränbildning

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en moraine formation

en-not

ru моренные отложения [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

omamuotoinen kasauma, joka on syntynyt moreenista

huomautus

definition

anhopning av morän i terrängen

anmärkning

definition

idiomorphic formation developed from moraine

note

pojasnenie

hienoaineksinen moreeni

fi hienoainesmoreeni

fi-ei

sv finkornig morän, fin morän

sv-inte

en fine-grained moraine, fine-grained till

en-not

ru мелкозернистая морена, тонкодисперсная морена

ru-nerek.

määritelmä

moreeni, jonka keskiraekoko on pienempi kuin 0,06 mm tai savesta on yli 30 %

huomautus

definition

morän med en genomsnittlig kornstorlek på mindre än 0,06 mm eller mer än 30 %

lera

anmärkning

definition

moraine with a medium soil particle size of less than 0.06 mm or where clay constitutes more than 30%

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

karkea moreeni

fi

fi-ei

sv grovkorning morän, grov morän

sv-inte

en coarse-grained moraine, coarse-grained till

en-not

ru грубозернистая морена

ru-nerek.

määritelmä

moreeni, jossa on alle 30 % läpimitaltaan alle 0,06 mm:n ainesta ja lisäksi enintään 5 % läpimitaltaan alle 0,002 mm:n ainesta

huomautus

definition

morän innehållande mindre än 30 % material med en diameter mindre än 0,06 mm och dessutom högst 5 % material med en diameter mindre än 0,002 mm

anmärkning

definition

moraine containing less than 30% of material less than 0.06 mm in diameter and not more than 5% of material less than 0.002 mm in diameter

note

pojasnenie

soramoreeni

fi SrMr [lyh.]

fi-ei

sv grusig morän

sv-inte

en gravel moraine, gravelly moraine, gravelly till

en-not

ru гравийная морена, морена с гравием

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

karkea moreeni, jonka keskiraekoko vastaa soralajitteen raekoko

huomautus

definition

grovkornig morän med en medelstorlek som motsvarar kornstorleken hos grus

anmärkning

definition

coarse-grained moraine with medium soil particle size equivalent to the soil particle size of gravel

note

pojasnenie

hiekkamoreeni

fi HkMr [lyh.]

fi-ei

sv sandig morän

sv-inte

en sandy moraine, sand moraine, sandy till

en-not

ru песчаная морена

ru-nerek.

määritelmä

karkea moreeni, jonka keskiraekoko vastaa hiekkalajitteen raekoko

huomautus

definition

grovkornig morän med en medelstorlek som motsvarar kornstorleken hos sand

anmärkning

definition

coarse-grained moraine with medium soil particle size equivalent to the soil particle size of sand

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

hiesumoreeni

fi HsMr [lyh.]

fi-ei

sv mjällig morän

sv-inte

en silty moraine [part.], silty till [part.]

en-not

ru моренный суглинок

ru-nerek.

määritelmä

hienoaineksinen moreeni, jonka keskiraekoko vastaa hiesulajitteen raekoko

huomautus

definition

finkornig morän med en medelkornstorlek som motsvarar kornstorleken hos mjäla

anmärkning

definition

fine-grained moraine with medium soil particle size equivalent to the soil particle size of fine and medium silt

note

The particle size of hiesu is 0.002–0.02 mm. In the ISO classification, the particle size of fine silt is 0.002–0.0063 mm, medium silt 0.0063–0.02 mm and coarse silt 0.02–0.063 mm.

pojasnenie

silttimoreeni

fi SiMr [lyh.]

fi-ei

sv siltmorän, finmorän

sv-inte

en silty moraine, silty till

en-not

ru пылеватая морена

ru-nerek.

määritelmä

hienoaineksinen moreeni, jonka keskiraekoko vastaa silttilajitteen raekoko

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

finkornig morän med en medelkornstorlek som motsvarar korsnstorleken hos silt

anmärkning

definition

fine-grained moraine with medium soil particle size equivalent to the soil particle size of silt

note

pojasnenie

hietamoreeni

fi HtMr [lyh.]

fi-ei

sv moig morän

sv-inte

en fine sandy moraine [part.], fine sandy till [part.]

en-not

ru моренная супесь

ru-nerek.

määritelmä

hienoaineksinen moreeni, jonka keskiraekoko vastaa hietalajitteen raekokoa

huomautus

Karkea hieta kuuluu karkeisiin moreeneihin ja hieno hieta hienoaineksisiin moreeneihin.

definition

finkornig morän med en medelkornstorlek som motsvarar konstorleken hos mo

anmärkning

definition

fine-grained moraine with a medium soil particle size equivalent to the soil particle size of fine sand

note

Fine sand belongs to coarse-grained moraines and coarse silt to fine-grained moraines. The particle size of hieta is 0,02–0,2 mm. According to ISO 14688-1 the particle size of fine sand is 0.063–0.2 mm.

pojasnenie

savimoreeni

fi SMr [lyh.]

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

fi-ei

sv moränlera, lermorän

sv-inte

en clay moraine, clay till

en-not

ru глинистая морена

ru-nerek.

määritelmä

hienoaineksinen moreeni, jossa savesta on yli 30 %

huomautus

definition

finkornig morän med en lerhalt över 30 %

anmärkning

definition

fine-grained moraine containing more than 30% clay

note

pojasnenie

pintamoreeni

fi ablaatiomoreeni

fi-ei

sv ytmorän, ablationsmorän

sv-inte

en supraglacial moraine, superficial moraine, surface moraine, supraglacial till, superficial till, surface till

en-not

ru абляционная морена, поверхностная морена, морена вытаивания

ru-nerek.

määritelmä

moreeni, joka on syntynyt paikalleen pysähtyneen jään sulaessa

huomautus

Pintamoreeni on rakenteeltaan löyhää.

definition

morän som uppstått vid smältningen av stillastående is

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

moraine formed by melting stagnant ice

note

Supraglacial moraine has a loose structure.

pojasnenie

pohjamoreeni

fi

fi-ei

sv bottenmorän, pinnmo

sv-inte

en ground moraine, bottom moraine, subglacial moraine, subglacial till, basal till

en-not

ru донная морена

ru-nerek.

määritelmä

moreeni, joka on syntynyt jäätikön pohjaosiin rikastuneesta aineksesta ja joka on kerrostunut kallion päälle

huomautus

Pohjamoreeni on hyvin tiivistä ja vaikeasti kaivettavaa, väriltään harmahtavaa. Pohjamoreeni peittää kalliota 1–5 m paksuna vaippana samalla loiventaen kallioperän muotoja.

definition

morän som uppstått ur material som samlats i bottnen av inlandsisen och som avlagrats ovanpå berget

anmärkning

definition

moraine formed from material accumulated in the lower parts of a glacier and deposited on the rock top

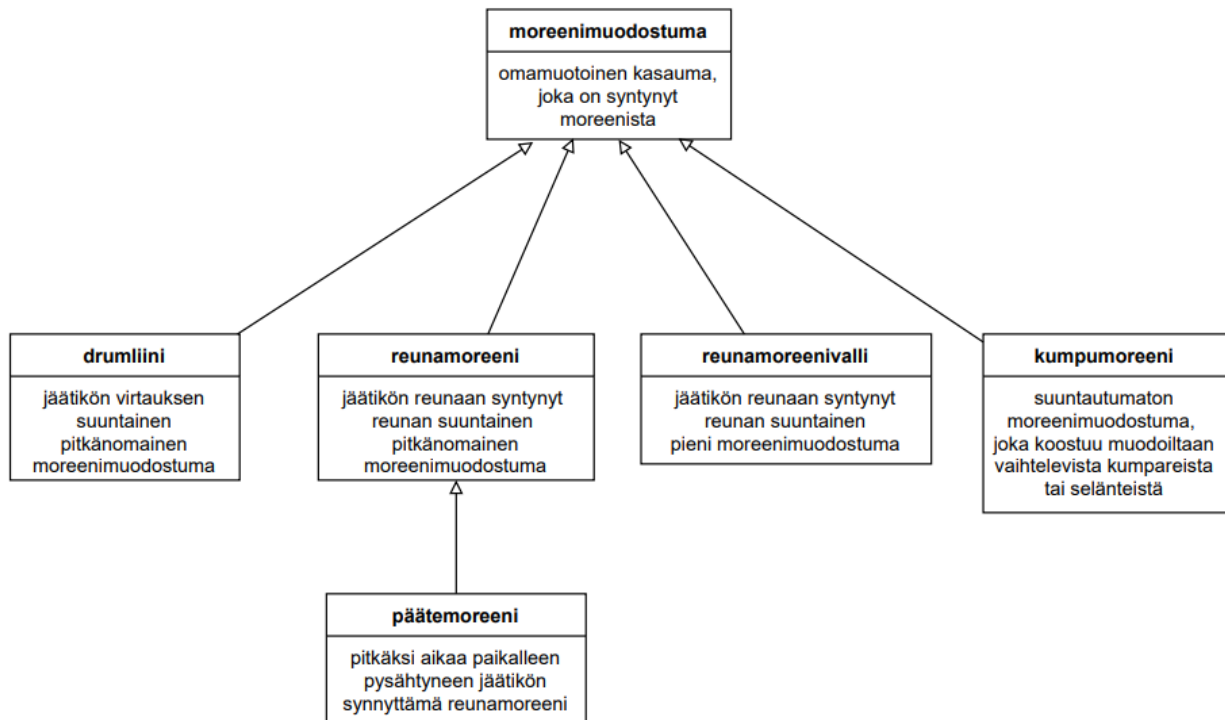
note

Ground moraine is very dense and difficult to dig, grayish in color. Ground moraine covers the rock in a 1–2 m thick mantle while gently softening the bedrock shapes.

pojasnenie

8 Moreenimuodostumat

Käsittekaavio

Käsittekaavio 8. Moreenimuodostumat.

Kaavion käsitteet

drumliini

fi pitkittäismoreeniharju

fi-ei

sv drumlin

sv-inte

en drumlin

en-not

ru друмлин

ru-nerek.

määritelmä

pitkittäinen eli jäätikön virtauksen suuntainen pitkänomainen moreenimuodostuma

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Drumliinin pituus on yleensä 1–5 km ja korkeus 5–50 m. Drumliini on yleensä pohjamoreenia, ja sillä on usein kalliosydän. Drumliineja on yleensä runsaasti samalla seudulla.

definition

långsträckt moränbildning som följer inlandsisens rörelseriktning

anmärkning

definition

longitudinal, i.e. elongated moraine formation parallel to the glacial flow

note

The length of a drumline is usually 1–5 km and the height is 5–50 m.

Drumlins are usually ground moraine and often have a rock core. Drumlins are usually abundant in the same area.

pojasnenie

reunamoreeni

fi

fi-ei

sv randmorän

sv-inte

en lateral moraine

en-not

ru боковая морена, краевая морена

ru-nerek.

määritelmä

jäätikön reunaan syntynyt reunan suuntainen pitkänomainen moreenimuodostuma

huomautus

Reunamoreeni on kerrostunut jäätikön puskemasta tai jäätiköltä valuneesta moreeniaineksesta.

definition

långsträckt moränbildning som följer den forna inlandsisens kant

anmärkning

definition

elongated moraine formation parallel to the edge of the glacier

note

Lateral moraine is deposited from moraine material pushed by or drained from a glacier.

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

reunamoreenivalli

fi De Geer -moreeni, vuosimoreeni [vanh.]

fi-ei

sv De Geer-morän

sv-inte

en De Geer moraine

en-not

ru годичная морена

ru-nerek.

määritelmä

jäätikön reunaan syntynyt reunan suuntainen pieni moreenimuodostuma

huomautus

Reunamoreenivalli on yleensä 2–10 m korkea kapea harjanne, jonka pituus on sadasta metristä kilometriin. Reunamoreenivalleja esiintyy ryhminä, joissa yksittäiset vallit ovat samansuuntaisia ja tasavälisiä.

Reunamoreenivallien syntyminen on kytketty vuodenaikojen vaihteluun.

definition

liten moränbildning som bildats längs inlandsisens kant

anmärkning

definition

small moraine formation parallel to the edge of the glacier

note

De Geer moraine is usually a narrow ridge 2–10 m high, with a length from a hundred meters to a kilometer. De Geer moraines occur in groups where individual ramparts are parallel and equidistant. The emergence of De Geer moraines is linked to seasonal changes.

pojasnenie

kumpumoreeni

fi

fi-ei

sv kullig morän, moränbacklandskap [n]

sv-inte

en hummocky moraine, dead-ice moraine, moraine mounds [pl.]

en-not

ru моренные холмы [мн. ч.], бугристая морена

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

suuntautumaton moreenimuodostuma, joka koostuu muodoiltaan vaihtelevista kumpareista tai selänteistä

huomautus

Kumpumoreenissa on yleensä sekä tiivistä pohjamoreenia, että löyhää pintamoreenia. Kumpareiden ja niiden välisten painanteiden korkeuserot ovat yleensä 5–15 m.

definition

oregelbunden moränbildning bestående av backar och åsryggar av varierande form

anmärkning

definition

non-oriented moraine formation consisting of mounds or ridges of varying shapes

note

Hummocky moraine usually contains both dense ground moraine and loose supraglacial moraine. The height differences between the mounds and the depressions between them are usually 5–15 m.

pojasnenie

päätemoreeni

fi

fi-ei

sv ändmorän

sv-inte

en terminal moraine, end moraine

en-not

ru конечная морена

ru-nerek.

määritelmä

pitkäksi aikaa paikalleen pysähtyneen jäätikön synnyttämä reunamoreeni

huomautus

definition

randmorän som uppkommit där inlandsisens rand stått länge på samma plats

anmärkning

definition

lateral moraine formed by a glacier stagnant for a long time

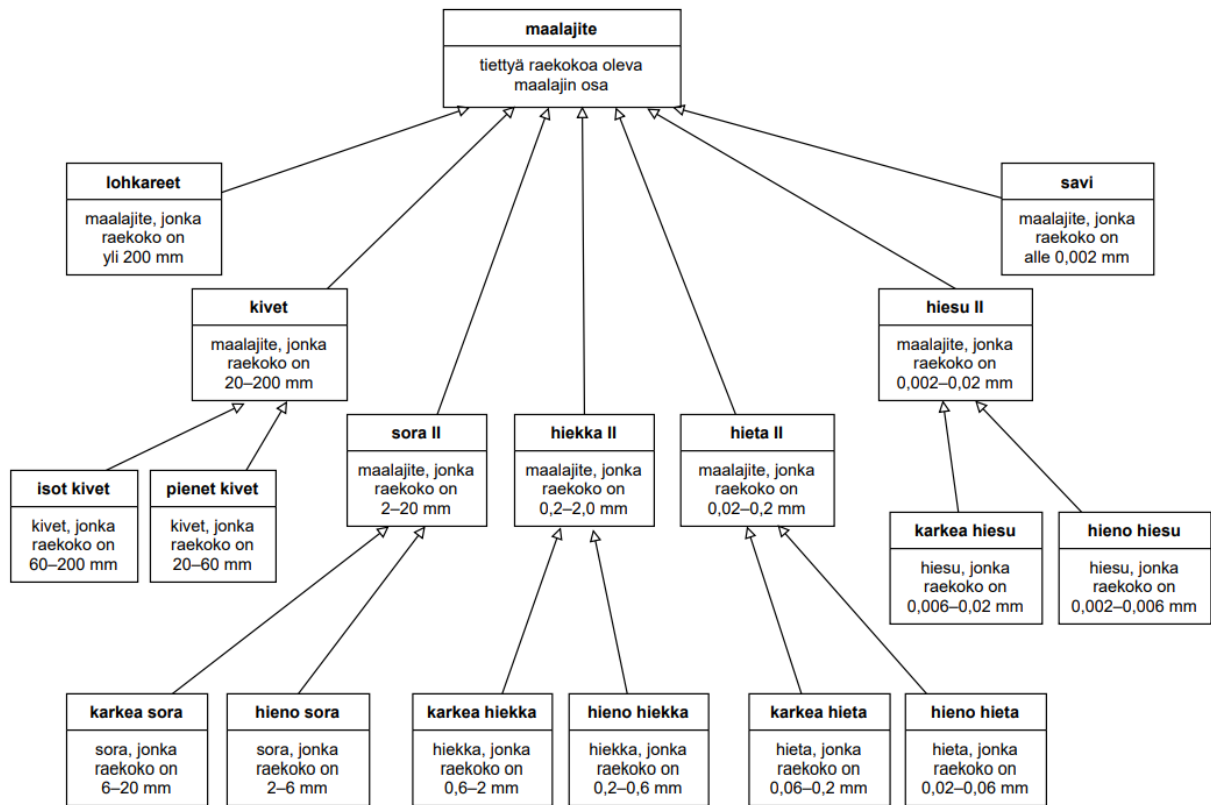
note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

9 Maalajitteet rakennusteknisen (RT-) luokituksen mukaan

Käsitekaavio

Käsitekaavio 9. Maalajitteet rakennusteknisen (RT-) luokituksen mukaan.

Kaavion käsitteet

lohkareet [pl.]

fi Lo [lyh.]

fi-ei

sv block [pl.]

sv-inte

en boulders [pl.], Bo [abbr.]

en-not

ru валуны [мн. ч.], средние и крупные камни [мн. ч.] [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on yli 200 mm

huomautus

ISO-luokituksessa lohcareiden raekoko on 200–630 mm.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

kornfraktion med en kornstorlek över 200 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of more than 200 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of boulders is 200–630 mm.

pojasnenie

В России средними и крупными камнями считаются камни размером 300–1000 мм.

kivet [pl.]

fi Ki [lyh.]

fi-ei

sv sten

sv-inte

en cobbles [pl.], Co [abbr.]

en-not

ru галька [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 20–200 mm

huomautus

ISO-luokituksessa kivien raekoko on 63–200 mm.

definition

kornfraktion med kornstorleken 20–200 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 20–200 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of rocks is 63–200 mm.

pojasnenie

В России галькой считаются частицы размером 10–200 мм.

sora II

fi soralajite, Sr [lyh.]

fi-ei

sv grus [n]

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en gravel, Gr [abbr.]

en-not

ru гравий [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 2–20 mm

huomautus

ISO-luokituksessa soran raekoko on 2–63 mm.

definition

kornfraktion med kornstorleken 2–20 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 2–20 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of gravel is 2–63 mm.

pojasnenie

В России гравием считаются частицы размером 2–10 мм.

hiekk II

fi hiekkalajite, Hk [lyh.]

fi-ei

sv sand

sv-inte

en sand, Sa [abbr.]

en-not

ru песок [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 0,2–2,0 mm

huomautus

ISO-luokituksessa hiekan raekoko on 0,063–2,0 mm.

definition

kornfraktion med kornstorleken 0,2–2,0 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 0.2–2.0 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of sand is 0.063–2.0 mm.

pojasnenie

В России песком считаются частицы размером 0,1–2,0 мм.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

hieta II

fi hietalajite, Ht [lyh.]

fi-ei

"sv mo

"

sv-inte

en fine sand [part.], FSa [abbr.]

en-not

ru мелкий песок [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 0,02–0,2 mm

huomautus

definition

kornfraktion med kornstorleken 0,02–0,2 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 0.02–0.2 mm

note

In the ISO classification, the particle size of fine sand is 0.063–0.2 mm.

пояснение

В России мелким песком считаются частицы размером 0,05–0,25 мм.

hiesu II

fi hiesulajite, Hs [lyh.]

fi-ei

sv mjåla

sv-inte

en fine and medium silt

en-not

ru средняя пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 0,002–0,02 mm

huomautus

definition

kornfraktion med kornstorleken 0,002–0,02 mm

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 0.002–0.02 mm

note

pojasnenie

В России средней пылью считаются частицы размером 0,005–0,01 мм.

savi II

fi saves, Sa [lyh.]

fi-ei

sv ler [n]

sv-inte

en clay, Cl [abbr.]

en-not

ru ил [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on alle 0,002 mm

huomautus

definition

kornfraktion med en kornstorlek mindre än 0,002 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of less than 0.002 mm

note

pojasnenie

В России илом считаются частицы размером менее 0,001 мм.

isot kivet [pl.]

fi

fi-ei

sv grovsten

sv-inte

en cobbles [pl.], Co [abbr.]

en-not

ru щебень [част.]

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru-nerek.

määritelmä

kivet, jonka raekoko on 60–200 mm

huomautus

definition

stenar med kornstorleken 60–200 mm

anmärkning

definition

cobbles with the soil particle size of 60–200 mm

note

pojasnenie

В России щебнем считаются частицы размером 10–200 мм.

pienet kivet [pl.]

fi

fi-ei

sv mellansten

sv-inte

en coarse gravel, CGr [abbr.]

en-not

ru мелкие камни [мн. ч.] [част.]

ru-nerek.

määritelmä

kivet, jonka raekoko on 20–60 mm

huomautus

definition

stenar med kornstorleken 20–60 mm

anmärkning

definition

cobbles with the soil particle size of 20–60 mm

note

pojasnenie

В России мелкими камнями считаются частицы размером 50–100 мм.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

karkea hiekka

fi karkeahiekka, KHk [lyh.], kaHk [lyh.]

fi-ei

sv grovsand, grov sand

sv-inte

en coarse sand, CSa [abbr.]

en-not

ru крупно- и грубозернистый песок [част.]

ru-nerek.

määritelmä

hiekka, jonka raekoko on 0,6–2 mm

huomautus

ISO-luokituksessa karkean hiekan raekoko on 0,63–2,0 mm.

definition

sand med kornstorleken 0,6–2 mm

anmärkning

definition

sand with the soil particle size of 0.6–2 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of coarse sand is 0.63–1.0 mm.

"pojasnenie

В России крупнозернистым песком считаются частицы размером 0,5–1 мм,

грубозернистым – 1,0–2,0 мм."

hieno hiekka

fi HHk [lyh.], hHk [lyh.]

fi-ei

sv mellansand

sv-inte

en fine sand [part.], FSa [abbr.], medium sand [part.], MSa [abbr.]

en-not

ru средний песок [част.], среднезернистый песок [част.]

ru-nerek.

määritelmä

hiekka, jonka raekoko on 0,2–0,6 mm

huomautus

ISO-luokituksessa hienon hiekan raekoko on 0,063–0,2 mm.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

sand med en kornstorleken 0,2–0,6 mm

anmärkning

definition

sand with the soil particle size of 0.2–0.6 mm

note

In the ISO classification, the particle size of fine sand is 0.063–0.2 mm and of medium sand 0.2–0.63 mm.

pojasnenie

В России средним песком считаются частицы размером 0,25–0,5 мм.

karkea hieta

fi KHt [lyh.]

fi-ei

sv grovmo, finsand

sv-inte

en fine sand, FSa [abbr.]

en-not

ru мелкий песок [част.]

ru-nerek.

määritelmä

hieta, jonka raekoko on 0,06–0,2 mm

huomautus

definition

mo med kornstorleken 0,06–0,2 mm

anmärkning

definition

fine sand with the soil particle size of 0.06–0.2 mm

note

pojasnenie

В России мелким песком считаются частицы размером 0,05–0,25 мм.

hieno hieta

fi HHt [lyh.]

fi-ei

sv finmo, grovsilt

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en coarse silt, CSi [abbr.]

en-not

ru крупная пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

hieta, jonka raekoko on 0,02–0,06 mm

huomautus

definition

mo med kornstorleken 0,02–0,06 mm

anmärkning

definition

fine sand with the soil particle size of 0.02–0.06 mm

note

pojasnenie

В России крупной пылью считаются частицы размером 0,01–0,05 мм.

karkea sora

fi karkeasora, kaSr [lyh.]

fi-ei

sv grovgrus [n], mellangrus [n]

sv-inte

en medium gravel [part.], MGr [abbr.], coarse gravel [part.], CGr [abbr.]

en-not

ru крупный гравий и мелкая галька [част.]

ru-nerek.

määritelmä

sora, jonka raekoko on 6–20 mm

huomautus

ISO-luokituksessa karkean soran raekoko on 20–63 mm.

definition

mjåla med kornstorlek 0,006–0,02 mm

anmärkning

definition

gravel with the soil particle size of 6–20 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of medium gravel is 6.3–20 mm and of coarse gravel 20–63 mm.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

В России крупным гравием считаются частицы размером 5–10 мм, а мелкой галькой – частицы размером 10–60 мм.

hieno sora

fi hienosora, hSr [lyh.]

fi-ei

sv fingrus [n]

sv-inte

en fine gravel, FGr [abbr.]

en-not

ru мелкий гравий [част.]

ru-nerek.

määritelmä

sora, jonka raekoko on 2–6 mm

huomautus

ISO-luokituksessa hienon soran raekoko on 2,0–6,3 mm.

definition

mjåla med kornstorlek 0,002–0,006 mm

anmärkning

definition

gravel with the soil particle size of 2–6 mm

note

In the ISO classification, the soil particle size of fine gravel is 2.0–6.3 mm.

pojasnenie

В России мелким гравием считаются частицы размером 1–3 мм.

karkea hiesu

fi

fi-ei

sv grovmjåla, mellansilt

sv-inte

en medium silt, MSi [abbr.]

en-not

ru средняя пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

hiesu, jonka raekoko on 0,006–0,02 mm

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

mjåla med kornstorleken 0,006–0,02 mm

anmärkning

definition

silt with the soil particle size of 0.006–0.02 mm

note

pojasnenie

В России средней пылью считаются частицы размером 0,005–0,01 мм.

hieno hiesu

fi

fi-ei

sv finmjåla, finsilt

sv-inte

en fine silt, FSi [abbr.]

en-not

ru мелкая пыль [част.]

ru-nerek.

måaritelmå

hiesu, jonka raekoko on 0,002–0,006 mm

huomautus

definition

mjåla med kornstorleken 0,002–0,006 mm

anmärkning

definition

silt with the soil particle size of 0.002–0.006 mm

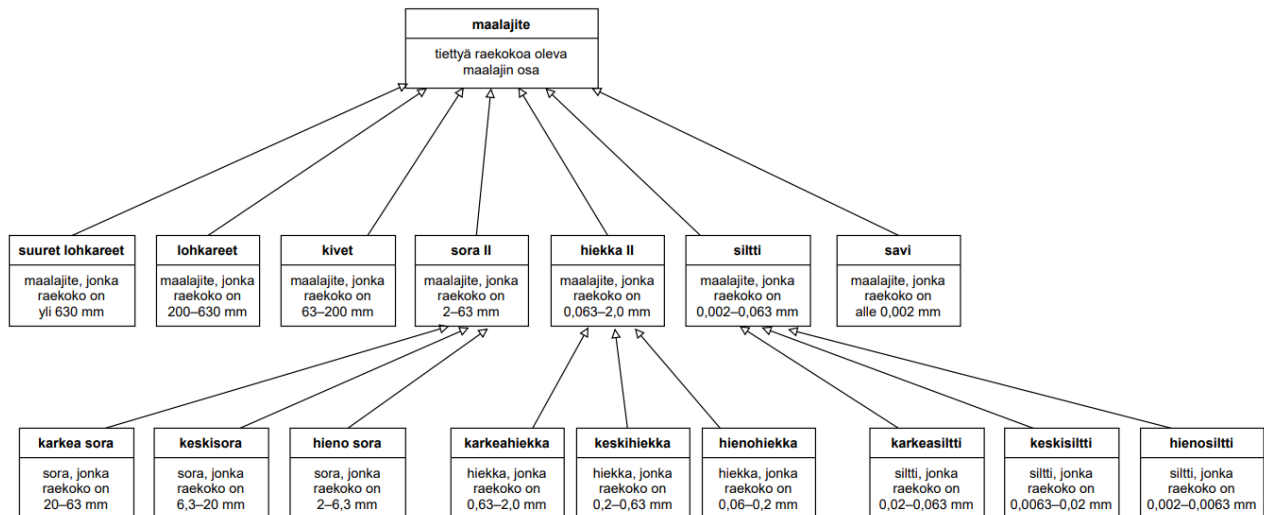
note

pojasnenie

В России мелкой пылью считаются частицы размером 0,001–0,005 мм.

10 Maalajitteet ISO 14688-1 -standardin (ISO-luokituksen) mukaan

Käsittekaavio

Käsittekaavio 10. Maalajitteet ISO 14688-1 -standardin (ISO-luokituksen) mukaan.

Kaavion käsitteet

suuret lohkareet [pl.]

fi

fi-ei

sv stora block

sv-inte

en large boulders [pl.], LBo [abbr.]

en-not

ru средние валуны [мн. ч.] [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on yli 630 mm

huomautus

definition

kornfraktion med en kornstorlek över 630 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of more than 630 mm

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

note

pojasnenie

В России средними валунами считаются валуны размером 400–800 мм.

keskisora

fi keskirakeinen sora, keSr [lyh.]

fi-ei

sv mellangrus [n]

sv-inte

en medium gravel, MGr [abbr.]

en-not

ru крупный гравий и мелкая галька [част.]

ru-nerek.

määritelmä

sora, jonka raekoko on 6,3–20 mm

huomautus

definition

grus med kornstorleken 6,3–20 mm

anmärkning

definition

gravel with the soil particle size of 6.3–8 mm

note

pojasnenie

В России крупным гравием считаются частицы размером 5–10 мм, а мелкой галькой – частицы размером 10–60 мм.

keskiahiekka

fi keskirakeinen hiekka, keHk [lyh.]

fi-ei

sv mellansand

sv-inte

en medium sand, MSa [abbr.]

en-not

ru средний песок [част.], среднезернистый песок [част.]

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

hieka, jonka raekoko on 0,2–0,63 mm

huomautus

definition

sand med kornstorleken 0,2–0,63 mm

anmärkning

definition

sand with the soil particle size of 0.2–0.63 mm

note

пояснение

В России средним песком считаются частицы размером 0,25–0,5 мм.

siltti

fi Si [lyh.]

fi-ei

sv silt

sv-inte

en silt, Si [abbr.]

en-not

ru пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

maalajite, jonka raekoko on 0,002–0,063 mm

huomautus

definition

kornfraktion med kornstorleken 0,002–0,063 mm

anmärkning

definition

soil separate with the soil particle size of 0.002–0.063 mm

note

пояснение

В России пылью считаются частицы размером 0,001–0,05 мм.

karkea siltti

fi karkeasiltti, kaSi [lyh.]

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv grovsilt

sv-inte

en coarse silt, CSi [abbr.]

en-not

ru крупная пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

siltti, jonka raekoko on 0,02–0,063 mm

huomautus

definition

silt med kornstorleken 0,02–0,063 mm

anmärkning

definition

silt with the soil particle size of 0.02–0.063 mm

note

pojasnenie

В России крупной пылью считаются частицы размером 0,01–0,05 мм.

keskisiltti

fi keskirakeinen siltti, keSi [lyh.]

fi-ei

sv mellansilt

sv-inte

en medium silt, MSi [abbr.]

en-not

ru средняя пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

siltti, jonka raekoko on 0,0063–0,02 mm

huomautus

definition

silt med kornstorleken 0,0063–0,02 mm

anmärkning

definition

silt with the soil particle size of 0.0063–0.02 mm

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

В России средней пылью считаются частицы размером 0,005–0,01 мм.

hieno siltti

fi hienosiltti, hSi [lyh.]

fi-ei

sv finsilt

sv-inte

en fine silt, FSi [abbr.]

en-not

ru мелкая пыль [част.]

ru-nerek.

määritelmä

siltti, jonka raekoko on 0,002–0,0063 mm

huomautus

definition

silt med kornstorleken 0,002–0,0063 mm

anmärkning

definition

silt with the soil particle size of 0.002–0.0063 mm

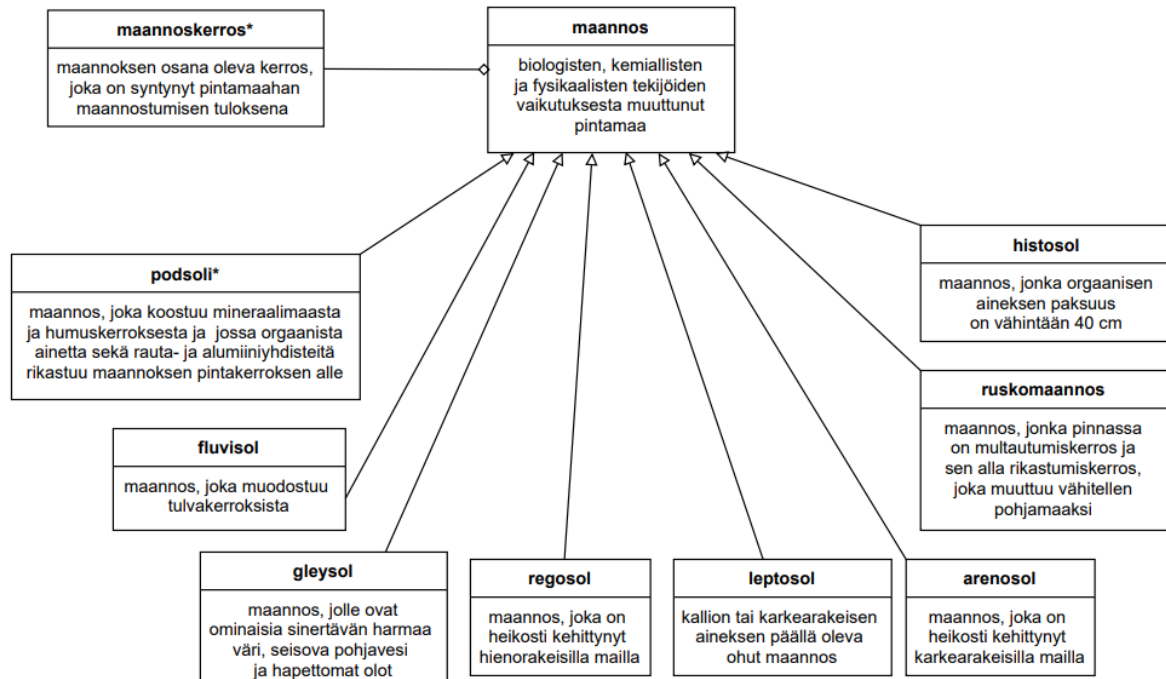
note

pojasnenie

В России мелкой пылью считаются частицы размером 0,001–0,005 мм.

11 Maannostyyppit

Käsitekaavio

Käsitekaavio 11. Maannostyyppit.

Kaavion käsitteet

maannoskerros

fi maannoshorisontti

fi-ei

sv jordmånshorisont, markhorisont

sv-inte

en soil horizon

en-not

ru почвенный горизонт, генетический горизонт

ru-nerek.

määritelmä

maannoksen osana oleva kerros, joka on syntynyt pintamaahan maannostumisen tuloksena

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

skikt i jordmånen som uppkommit som ett resultat av jordmånsbildning

anmärkning

definition

soil layer that has developed in topsoil as a result of soil formation

note

pojasnenie

podkoli

fi podsolimaannos, podzol, podsol

fi-ei

sv podol, podsoljord

sv-inte

en podzol

en-not

ru подзол, подзолистая почва

ru-nerek.

määritelmä

maannos, joka koostuu mineraalimaasta ja humuskerroksesta ja jossa orgaanista ainetta sekä rauta- ja alumiiniyhdisteitä rikastuu maannoksen pintakerroksen alle

huomautus

Podkoli on ominainen erityisesti pohjoiselle havumetsävyöhykkeelle, jossa mineraalimaata peittää vaihtelevan paksuinen humuskerros. Sen alapuolella on yleensä vaalea huuhtoutumiskerros, josta kulkeutuneita aineksia on saostunut ruosteenruskeaan rikastumiskerrokseen. Rikastumiskerroksen alapuolella on pohjamaa, C-horisontti.

definition

jordmån som består av mineraljord och ett humuslager och där organiskt material samt järn- och aluminiumföreningar anrikas under jordmånens ytskikt

anmärkning

definition

soil consisting of mineral soil and humus layer, in which organic matter as well as iron and aluminium compounds are enriched under the top soil layer

note

Podzol is characteristic especially for the taiga zone, where the mineral soil is covered by a humus layer of varying thickness. Beneath it, there is usually a pale E horizon, from which the transported substances have been

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

precipitated into the rusty brown B horizon. Below the B horizon is the C horizon.

pojasnenie

fluvisol

fi fluvisoli, tulvamaa

fi-ei

sv fluvisol

sv-inte

en fluvisol

en-not

ru флювисоль

ru-nerek.

määritelmä

maannos, joka muodostuu tulvakerroksista

huomautus

Fluvisol voi syntyä esimerkiksi virtaavan veden kerrostaessa maa-ainesta.

definition

jordmån bestående av jordskikt som uppkommit som ett resultat av periodiskt svämvatten

anmärkning

definition

soil formed by alluvial layers

note

Fluvisol can be formed, for example, when flowing water deposits the soil material.

pojasnenie

gleysol

fi pohjavesimaannos, gleysoli

fi-ei

sv gleysol, sumpjordmån, gyttj jordmån

sv-inte

en gleysol

en-not

ru глейсоль

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

maannos, jolle ovat ominaisia sinertävän harmaa väri, seisova pohjavesi ja hapettomat olot

huomautus

definition

jordmån kännetecknad av blågrå färg, stillastående grundvatten och syrefria förhållanden.

anmärkning

definition

soil characterised by bluish-gray colour, standing groundwater, and oxygen-free conditions

note

pojasnenie

regosol

fi regosoli

fi-ei

sv regosol

sv-inte

en regosol

en-not

ru регосоль

ru-nerek.

määritelmä

maannos, joka on heikosti kehittynyt hienorakeisilla mailla

huomautus

definition

svagt utvecklad jordmån på finkornig mark

anmärkning

definition

soil that is weakly developed on fine-grained soils

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

leptosol

fi leptosoli, kalliomaannos

fi-ei

sv leptosol

sv-inte

en leptosol

en-not

ru лептосоль

ru-nerek.

määritelmä

kallion tai karkearakeisen aineksen päällä oleva ohut maannos

huomautus

Leptosolin irtomaakerroksen paksuus on alle 30 cm.

definition

tunt jordskikt ovanpå berg eller grovkornigt underlag

anmärkning

definition

thin soil on top of rock or coarse-grained material

note

The thickness of the loose soil layer of leptosol is less than 30 cm.

pojasnenie

arenosol

fi arenosoli

fi-ei

sv arenosol

sv-inte

en arenosol

en-not

ru ареносоль

ru-nerek.

määritelmä

maannos, joka on heikosti kehittynyt karkearakeisilla mailla

huomautus

definition

svagt utvecklade jordmån på grovkornig mark

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

soil that is weakly developed on coarse-grained soils

note

pojasnenie

ruskomaannos

fi cambisol, cambisoli

fi-ei ruskomaa

sv cambisol, brunjord

sv-inte

en cambisol

en-not

ru камбисоль

ru-nerek.

määritelmä

maannos, jonka pinnassa on multautumiskerros ja sen alla rikastumiskerros, joka muuttuu vähitellen pohjamaaksi

huomautus

Ruskomaannosta esiintyy tyypillisesti lauhkean ilmaston viljavilla, hienorakeisilla mailla.

definition

jordmån med ett förmultningsskikt i ytan och under detta rostjord som gradvis övergår i opåverkat underlag

anmärkning

definition

soil with a duff layer on the surface and a B horizon beneath it, gradually changing into the C horizon

note

Cambisol is typically found in fertile, fine-grained soils of temperate climates.

pojasnenie

histosol

fi histosoli

fi-ei

sv histosol

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en histosol

en-not

ru ГИСТОСОЛЬ

ru-nerek.

määritelmä

maannos, jonka orgaanisen aineksen paksuus on vähintään 40 cm

huomautus

definition

jordmån bestående av organisk substans med en tjocklek av minst 40 cm

anmärkning

definition

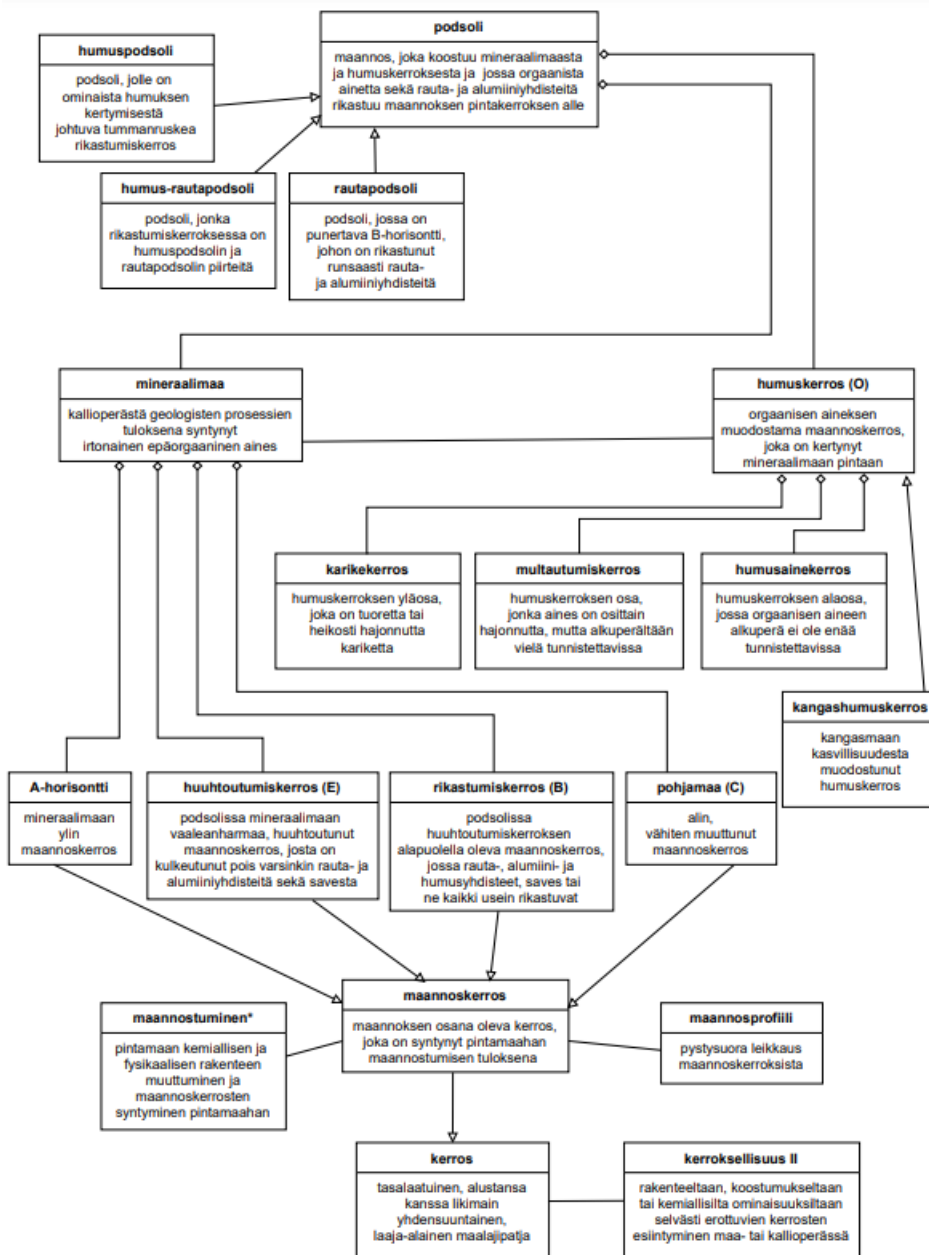
soil where the thickness of the organic matter is at least 40 cm

note

pojasnenie

12 Podsolin tyypit ja rakenne

Käsitekaavio

Käsitekaavio 12. Podsolin tyypit ja rakenne.

Kaavion käsitteet

humuspodsol

fi

fi-ei

sv

humuspodsol

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en humus podzol

en-not

ru иллювиально-гумусовый подзол

ru-nerek.

määritelmä

podzoli, jolle on ominaista humuksen kertymisestä johtuva tummanruskea rikastumiskerros

huomautus

definition

podzol som kännetecknas av mörkbrun rostjord på grund av anrikad humus

anmärkning

definition

podzol, which is characterized by a dark brown B horizon due to the accumulation of humus

note

pojasnenie

humus-rautapodzoli

fi

fi-ei

sv järnhumuspodzol

sv-inte

en humus-iron podzol, iron-humus podzol

en-not

ru гумусово-железистый подзол

ru-nerek.

määritelmä

podzoli, jonka rikastumiskerroksessa on humuspodzolin ja rautapodzolin piirteitä

huomautus

definition

podzol där anrikningsskiktet uppvisar drag av humuspodzol och järnpodzol

anmärkning

definition

podzol, whose B horizon has characteristics of humus podzol and iron podzol

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

rautapodsoli

fi

fi-ei

sv järnpodsol

sv-inte

en iron podzol

en-not

ru иллювиально-железистый подзол

ru-nerek.

määritelmä

podkoli, jossa on punertava B-horisontti, johon on rikastunut runsaasti rauta- ja alumiiniyhdisteitä

huomautus

definition

podsol med rödsjiftande B-horisont, rik på järn- och aluminiumföreningar

anmärkning

definition

podzol with a reddish B horizon highly enriched in iron and aluminum compounds

note

pojasnenie

humuskerros

fi O-kerros

fi-ei

sv humuslager, humusskikt, O-skikt

sv-inte

en humus layer, humic layer, organic layer

en-not

ru органический горизонт

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

orgaanisen aineksen muodostama maannoskerros, joka on kertynyt mineraalimaan pintaan

huomautus

Humuskerros koostuu pääosin kangasmaan kasvillisuuden tuottamasta hajoamattomasta ja osin hajonneesta orgaanisesta aineesta.

definition

jordmånshorisont av organisk substans som ackumulerats på mineraljordens yta

anmärkning

definition

a soil horizon of organic matter formed on the surface of mineral soil

note

The humus layer mainly consists of undecomposed and partially decomposed organic matter produced by the vegetation of the heath forest site.

pojasnenie

karikekerros

fi L-kerros

fi-ei

sv förna, L-skikt

sv-inte

en litter layer, L layer, organic debris layer

en-not

ru лесная подстилка

ru-nerek.

määritelmä

humuskerroksen yläosa, joka on tuoretta tai heikosti hajonnutta kariketta

huomautus

definition

övre delen av humusskiktet som består av färsk eller svagt nedbruten förna

anmärkning

definition

top of the humus layer, which is fresh or weakly decomposed plant litter

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

multautumiskerros

fi F-kerros, Of-kerros

fi-ei

sv förmultningsskikt [n], Of-skikt

sv-inte

en duff layer, F layer

en-not

ru горизонт F, ферментативный горизонт лесной подстилки

ru-nerek.

määritelmä

humuskerroksen osa, jonka aines on osittain hajonnutta, mutta alkuperältään vielä tunnistettavissa

huomautus

definition

del av humusskikt, vars material delvis är nedbrutet, men där dess ursprung ännu kan identifieras

anmärkning

definition

part of the humus layer, the material of which is partially decomposed, but whose origin is still recognizable

note

pojasnenie

humusainekerros

fi H-kerros

fi-ei

sv humusämnesskikt [n], Oh-skikt

sv-inte

en H layer, Oa horizon

en-not

ru перегнойный горизонт, горизонт гумификации

ru-nerek.

määritelmä

humuskerroksen alaosa, jossa orgaanisen aineen alkuperä ei ole enää tunnistettavissa

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

undre delen av humusskiktet där det organiska materialets ursprung inte längre kan identifieras

anmärkning

definition

lower part of the humus layer, where the origin of the organic matter is no longer recognizable

note

pojasnenie

kangashumuskerros

fi kunttakerros

fi-ei

sv mårskikt [n], råhumusskikt

sv-inte

en raw humus layer, mor humus layer, surface humus layer

en-not

ru грубогумусовый горизонт

ru-nerek.

määritelmä

kangasmaan kasvillisuudesta muodostunut humuskerros

huomautus

definition

humusskikt bildat av moskogsvegetation

anmärkning

definition

humus layer formed by the vegetation of the heath forest site

note

pojasnenie

A-horisontti

fi

fi-ei

sv urlakningshorisont, A-horisont

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en A horizon, top mineral soil horizon

en-not

ru гумусово-аккумулятивный горизонт

ru-nerek.

määritelmä

mineraalimaan ylin maannoskerros

huomautus

A-horisonttiin kertynyt humus värjää sen tummaksi. Horisontti on voinut syntyä myös viljelyn, laiduntamisen tai muun häiriön seurauksena.

definition

dent översta jordmånsskiktet på mineraljord

anmärkning

definition

top soil horizon of mineral soil

note

The accumulated humus in the A-horizon colors it dark. The horizon may also have been formed as a result of cultivation, grazing, or other disturbances.

pojasnenie

huuhtoutumiskerros

fi E-horisontti, eluviaalikerros, uuttumiskerros, podsolin valkomaakerros

fi-ei

sv blekjord, askjord, E-horisont

sv-inte

en E horizon, zone of eluviation, eluviation layer, eluviated horizon, leached layer

en-not

ru элювиальный горизонт

ru-nerek.

määritelmä

podsolissa mineraalimaan vaaleanharmaa, huuhtoutunut kerros, josta on kulkeutunut pois varsinkin rauta- ja alumiiniyhdisteitä sekä savesta

huomautus

definition

ljusgrå, urlakad podsolhorisont i mineraljorden från vilket järn- och aluminiumföreningar samt lerpartiklar urlakats

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

in podzol, a light gray, washed-out layer of mineral soil, from which especially iron and aluminum compounds and clay have leached

note

pojasnenie

rikastumiskerros

fi B-horisontti, illuviaalikerros

fi-ei

sv rostjord, anrikningshorisont, anrikningsskikt, B-horisont

sv-inte

en B horizon, illuvial layer

en-not

ru иллювиальный горизонт

ru-nerek.

määritelmä

podsolissa huuhtoutumiskerroksen alapuolella oleva kerros, jossa rauta-, alumiini- ja humusyhdisteet, saves tai ne kaikki usein rikastuvat

huomautus

Rikastumiskerros erottuu normaalisti huuhtoutumiskerrosta ja pohjamaata tummempana.

definition

podsolhorisont under blekjorden där järn-, aluminium- och humusföreningar, lerpartiklar, eller samtliga av dessa, anrikas

anmärkning

definition

in podzol, the layer below the E horizon, in which iron, aluminum and humic compounds, clay or all of them are often enriched

note

The B horizon is normally darker than the E and the C horizons.

pojasnenie

pohjamaa

fi C-horisontti

fi-ei

sv opåverkat underlag, C-horisont

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en C horizon, parent material

en-not

ru горизонт C

ru-nerek.

määritelmä

alin, vähiten muuttunut maannoskerros

huomautus

Pohjamaata pidetään perusaineksena, kun tarkastellaan maannostumisen aiheuttamia muutoksia mineraalimaan pintaosissa.

definition

den understa, minst förändrade jordmånshorisonten

anmärkning

definition

lowest, least changed soil horizon

note

The C horizon is considered the basic material when looking at the changes in the surface parts of mineral soil caused by soil formation.

pojasnenie

kerros

fi

fi-ei

sv skikt [n], lager, stratum

sv-inte

en soil layer

en-not

ru слой

ru-nerek.

määritelmä

tasalaatuinen, alustansa kanssa likimain yhdensuuntainen maalajipatja

huomautus

Kerros poikkeaa laadultaan sen alapuolella ja mahdollisesti yläpuolella olevasta aineksestä.

definition

jordlager som ligger mer eller mindre parallellt med sitt underlag

anmärkning

definition

homogeneous soil type, roughly parallel to its base

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

note

The soil layer differs in quality from the material below and possibly above it.

pojasnenie

kerroksellisuus II

fi lagring, skiktning

fi-ei

sv skiktning, lagring, stratifiering

sv-inte

en stratification of soil layers

en-not

ru строение профиля почвы

ru-nerek.

määritelmä

rakenteeltaan, koostumukseltaan tai kemiallisilta ominaisuuksiltaan selvästi erottuvien kerrosten esiintyminen maa- tai kallioperässä

huomautus

definition

förekomst av markskikt som till sin struktur, sammansättning eller kemiska egenskaper tydligt kan urskiljas i mark- eller berggrunden

anmärkning

definition

presence of soil layers with distinct structure, composition or chemical characteristics in soil or bedrock

note

pojasnenie

maannostuminen

fi

fi-ei

sv jordmånsbildning

sv-inte

en soil formation, pedogenesis

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru почвообразование, почвообразовательный процесс
ru-nerek.

määritelmä

pintamaan kemiallisen ja fysikaalisen rakenteen muuttuminen ja
maannoskerrosten syntyminen

huomautus

Maannostuminen johtuu mm. ilmastotekijöistä, vedestä ja kasvillisuudesta.

definition

förändringar i ytjordens kemiska och fysikaliska struktur och uppkomsten av
jordmånshorisonter

anmärkning

definition

changes in the chemical and physical structure of topsoil and the formation of soil
horizons

note

Soil formation is due to climatic factors, water and vegetation, among
others.

pojasnenie

maannosprofiili

fi maaprofiili

fi-ei

sv jordmånsprofil, markprofil

sv-inte

en soil profile

en-not

ru почвенный профиль, профиль почвы

ru-nerek.

määritelmä

pystysuora leikkaus maannoskerroksista

huomautus

definition

vertikal skärning genom jordmånens horisonter

anmärkning

definition

vertical section of soil horizons

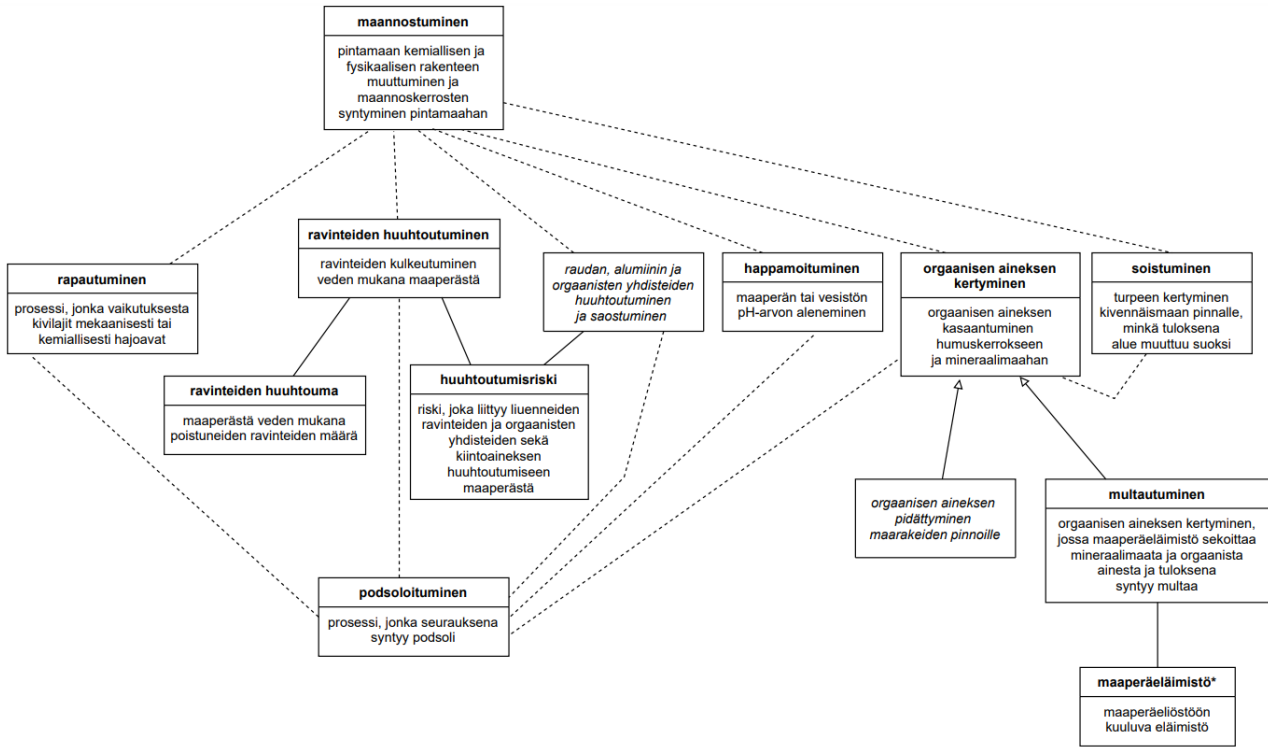
note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

13 Maannostumisprosessit

Käsittekaavio

Käsittekaavio 13. Maannostumisprosessit.

Kaavion käsitteet

rapautuminen

fi

fi-ei

sv vittring

sv-inte

en weathering

en-not

ru выветривание

ru-nerek.

määritelmä

prosessi, jonka vaikutuksesta kivilajit mekaanisesti tai kemiallisesti hajoavat

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

process genom vilken bergarter bryts ned mekaniskt eller kemiskt

anmärkning

definition

process under the influence of which rock types mechanically or chemically degrade

note

pojasnenie

ravinteiden huuhtoutuminen

fi huuhtoutuminen

fi-ei

sv urlakning, utlakning

sv-inte utsköljning

en washout of nutrients, nutrient leaching

en-not

ru ВЫМЫВАНИЕ ПИТАТЕЛЬНЫХ ВЕЩЕСТВ

ru-nerek.

määritelmä

ravinteiden kulkeutuminen veden mukana maaperästä

huomautus

definition

borttransport av i vatten upplösta näringsämnen från marken

anmärkning

definition

transport of nutrients with water from the soil

note

pojasnenie

ravinteiden huuhtouma

fi

fi-ei

sv näringsläckage [n]

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en amount of washout, nutrient leaching

en-not

ru КОЛИЧЕСТВО ВЫМЫВАНИЯ, ОБЪЁМ ВЫМЫВАНИЯ

ru-nerek.

määritelmä

maaperästä veden mukana poistuneiden ravinteiden määrä

huomautus

definition

mängd näringsämnen som avgått från marken med vattnet

anmärkning

definition

amount of nutrients removed from the soil with water

note

pojasnenie

huuhtoutumisriski

fi

fi-ei

sv urlakningsrisk, utsköljningsrisk

sv-inte

en washout risk, risk of nutrient leaching

en-not

ru РИСК ВЫМЫВАНИЯ ПОЛЕЗНЫХ ВЕЩЕСТВ

ru-nerek.

määritelmä

riski, joka liittyy liuenneiden ravinteiden ja orgaanisten yhdisteiden sekä kiintoaineksen huuhtoutumiseen maaperästä

huomautus

definition

risk som hänför sig till urlakning av lösta näringsämnen och utsköljning av organiska föreningar och fasta partiklar ur marken

anmärkning

definition

risk associated with leaching of dissolved nutrients and organic compounds and solids from the soil

note

pojasnenie

happamoituminen

fi

fi-ei

sv försurning

sv-inte

en acidification

en-not

ru закисление

ru-nerek.

määritelmä

maaperän tai vesistön pH-arvon aleneminen

huomautus

Happamoituminen voi aiheutua joko ihmisen toiminnan tuottamasta happamasta laskeumasta tai luontaisista tekijöistä. Maan happamoitumisesta seuraa emäskationien huuhtoutumista.

definition

sänkning av jordtäcket eller vattendragets pH-värde

anmärkning

definition

decrease in the pH value of soil or water

note

Acidification can be caused either by acidic precipitation produced by human activity or by natural factors. Acidification of the soil results in leaching of base cations.

pojasnenie

podsoloituminen

fi

fi-ei

sv podsolering

sv-inte

en podzolization

en-not

ru оподзоливание, подзолообразование

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru-nerek.

määritelmä

prosessi, jonka seurauksena syntyy podsoli

huomautus

definition

process som resulterar i podsol

anmärkning

definition

process that results in the formation of podzol

note

pojasnenie

orgaanisen aineksen kertyminen

fi

fi-ei

sv ackumulation av organiskt material

sv-inte

en accumulation of organic matter

en-not

ru накопление органического вещества

ru-nerek.

määritelmä

orgaanisen aineksen kasaantuminen humuskerrokseen ja mineraalimaahan

huomautus

definition

ansamling av organisk substans i humuslager och mineraljord

anmärkning

definition

accumulation of organic matter in the humus layer and mineral soil

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

soistuminen

fi

fi-ei

sv försumpning

sv-inte

en paludification, swamping

en-not

ru заболачивание

ru-nerek.

määritelmä

turpeen kertyminen kivennäismaan pinnalle, minkä tuloksena alue muuttuu suoksi

huomautus

definition

ansamling av torv på mineraljordens yta vilket resulterar i att området omvandlas till torvmark

anmärkning

definition

accumulation of peat on the surface of mineral soil, as a result of which the area becomes swampy

note

pojasnenie

multautuminen

fi

fi-ei

sv mullbildning

sv-inte

en mull formation

en-not

ru образование мулля

ru-nerek.

määritelmä

orgaanisen aineksen kertyminen, jossa maaperäeläimistö sekoittaa mineraalimaata ja orgaanista ainesta ja tuloksena syntyy multaa

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

ansamling av organisk substans där markfaunan blandar mineraljord och organisk substans och resultatet blir mull

anmärkning

definition

organic matter accumulation, where soil fauna mixes mineral soil and organic matter and which results in mull formation

note

pojasnenie

maaperäeläimistö

fi

fi-ei

sv markfauna

sv-inte

en soil fauna

en-not

ru почвенная фауна, педофауна

ru-nerek.

määritelmä

maaperäeliöstöön kuuluva eläimistö

huomautus

Maaperäeläimistö nopeuttaa orgaanisen aineen hajotusta ja muodostaa keskeisen osan maaperän ekosysteemiä. Keskeisiä ryhmiä ovat alkueläimet, sukkulamadot, punkit, hyppyhäntäiset, änkyrimadot ja lierot.

definition

fauna som tillhör markorganismerna

anmärkning

definition

fauna belonging to soil biota

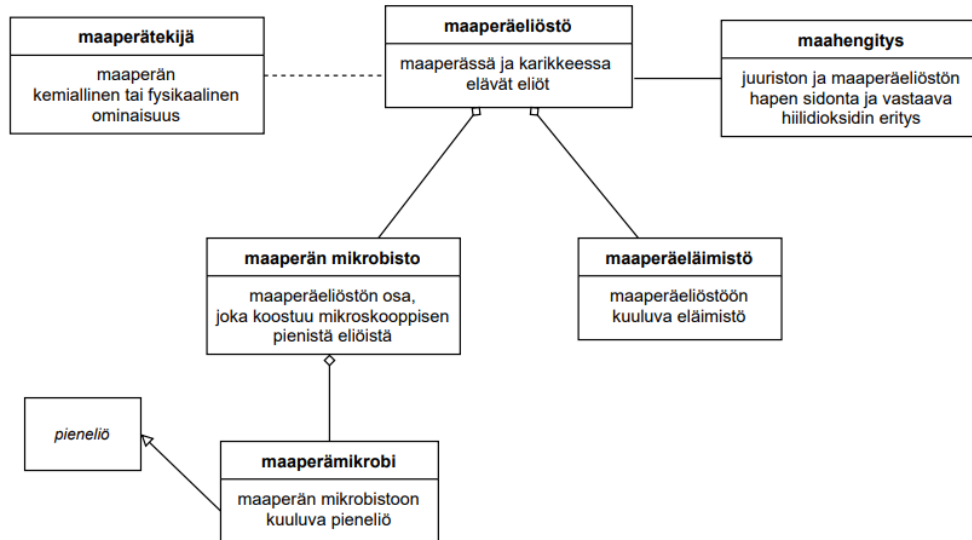
note

Soil fauna accelerates the decomposition of organic matter and forms a central part of the soil ecosystem. The key groups include protozoa, nematodes, ticks, springtails, Enchytraeidae, and earthworms.

pojasnenie

14 Maaperäeliöstö

Käsittekaavio

Käsittekaavio 14. Maaperäeliöstö.

Kaavion käsitteet

maaperäeliöstö

fi

fi-ei

sv markorganismer [pl.]

sv-inte

en soil biota, soil organisms [pl.]

en-not

ru почвенные организмы [мн. ч.], почвенная биота, почвообитающие организмы [мн. ч.], эдафон

ru-nerek.

määritelmä

maaperässä ja karikkeessa elävät eliöt

huomautus

definition

organismer som lever i marken och förnan

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

organisms living in soil and plant litter

note

pojasnenie

maahengitys

fi maanhengitys, maan hengitys

fi-ei

sv markandning

sv-inte

en soil respiration

en-not

ru ДЫХАНИЕ ПОЧВЫ

ru-nerek.

määritelmä

juuriston ja maaperäeliöstön hapen sidonta ja vastaava hiilidioksidin erityy

huomautus

definition

syreupptagning av rotsystem och markorganismer och motsvarande avgivning av koldioxid

anmärkning

definition

binding of oxygen by the root system and soil biota and the corresponding release of carbon dioxide

note

pojasnenie

maaperätekijä

fi edafinen tekijä

fi-ei

sv markfaktor, edafisk faktor

sv-inte

en edaphic factor

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru почвенный фактор

ru-nerek.

määritelmä

maaperän kemiallinen tai fysikaalinen ominaisuus

huomautus

Maaperätekijä vaikuttaa maan vedenpidätyskykyyn ja kemialliseen koostumukseen.

definition

markens kemiska eller fysikaliska egenskaper

anmärkning

definition

chemical or physical property of soil

note

Edaphic factor affects the water-holding capacity and chemical composition of the soil.

pojasnenie

maaperän mikrobisto

fi maaperän pieneliöstö, maaperän mikro-organismit [pl.]

fi-ei

sv mikroorganismer [pl.], mikrobiom [n], mikroflora, mikrofauna

sv-inte

en soil microbes [pl.]

en-not

ru почвенные микробы [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

maaperäeliöstön osa, joka koostuu mikroskooppisen pienistä eliöistä

huomautus

Maaperän mikrobistoon kuuluvat mm. bakteerit, alkueläimet sekä sienten rihmastot ja itiöt. Yleensä myös virukset luetaan mikrobeihin.

definition

mikroskopiska markorganismer

anmärkning

definition

part of soil biota consisting of microscopic organisms

note

Soil microbes include bacteria, protozoa, fungal mycelia, and spores. Viruses are usually also considered microbes.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

maaperämikrobi

fi

fi-ei

sv markbikrob

sv-inte

en soil microbe

en-not

ru почвенный микроб

ru-nerek.

määritelmä

maaperän mikrobistoon kuuluva eliö

huomautus

definition

O

anmärkning

definition

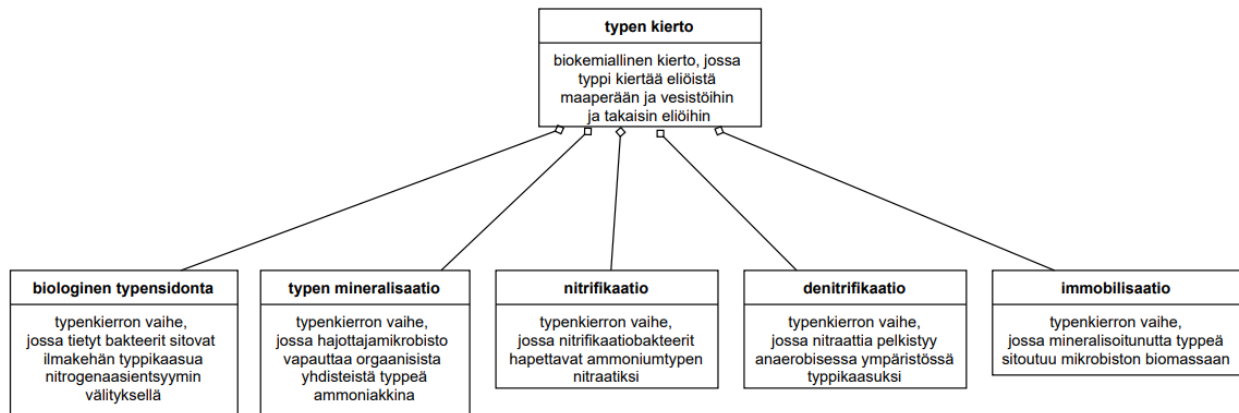
organism belonging to soil microbes

note

pojasnenie

15 Typenkierron prosessit

Käsitekaavio

Käsitekaavio 15. Typenkierron prosessit.

Kaavion käsitteet

typen kierto

fi

fi-ei

sv kvävetts kretslopp

sv-inte

en nitrogen cycle

en-not

ru круговорот азота

ru-nerek.

määritelmä

biokemiallinen kierto, jossa typpi kiertää eliöistä maaperään ja vesistöihin ja takaisin eliöihin

huomautus

Kierto tapahtuu typen erilaisina yhdisteinä, mutta joidenkin typensitojabakteerien vaikutuksesta myös ilmakehän molekyyliarista typpeä joutuu kiertoon.

definition

biokemiskt kretslopp där kvävet cirkulerar från organismerna till marken och vattendragen och tillbaka till organismerna

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

biochemical cycle in which nitrogen circulates from organisms to soil and water bodies and back to organisms

note

The cycle takes place in various compounds of nitrogen, but due to the effect of some nitrogen-fixing bacteria, molecular nitrogen in the atmosphere is also cycled.

pojasnenie

biologinen typensidonta

fi

fi-ei

sv biologisk kvävefixering, biologisk kvävebindning

sv-inte

en biological nitrogen fixation, BNF [abbr.]

en-not

ru биологическая фиксация азота

ru-nerek.

määritelmä

typenkierron vaihe, jossa tietyt bakteerit sitovat ilmakehän typpikaasua nitrogenaasientsyymien välityksellä

huomautus

definition

fas i kvävecykeln där vissa bakterier binder kvävgas från atmosfären via enzymet nitrogenas.

anmärkning

definition

nitrogen cycle stage, where certain bacteria bind atmospheric nitrogen via the enzyme nitrogenase

note

pojasnenie

typen mineralisaatio

fi

ammonifikaatio, nettomineralisaatio

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv mineralisering av kväve, ammonifikation

sv-inte

en nitrogen mineralization, ammonification

en-not

ru аммонификация

ru-nerek.

määritelmä

typenkierron vaihe, jossa hajottajamikrobisto vapauttaa orgaanisista yhdisteistä typpeä ammoniakina

huomautus

definition

fas i kvävecykeln där nedbrytarna frigör kväve i form av ammoniak från organiska föreningar.

anmärkning

definition

nitrogen cycle stage, where the decomposer microbes release nitrogen from organic compounds in the form of ammonia

note

pojasnenie

immobilisaatio

fi

fi-ei

sv immobilisering, immobilisation

sv-inte

en immobilization

en-not

ru иммобилизация азота

ru-nerek.

määritelmä

typenkierron vaihe, jossa mineralisoitunutta typpeä sitoutuu mikrobiston biomassaan

huomautus

definition

fas i kvävecykeln där mineraliserat kväve binds i markmikrobernas biomassa.

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

nitrogen cycle stage, where mineralized nitrogen is bound to microbial biomass

note

pojasnenie

nitrifikaatio

fi

fi-ei

sv nitrifiering, nitrifikation

sv-inte

en nitrification

en-not

ru нитрификация

ru-nerek.

määritelmä

typenkierron vaihe, jossa nitrifikaatiobakteerit hapettavat ammoniumtypen nitraatiksi

huomautus

definition

fas i kvävecykeln där nitrifikationsbakterier oxiderar ammoniumkväve till nitrat

anmärkning

definition

nitrogen cycle stage, where nitrifying bacteria oxidize ammonium nitrogen to nitrate

note

pojasnenie

denitrifikaatio

fi

fi-ei

sv denitrifikation

sv-inte

en denitrification

en-not

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

ru денитрификация

ru-nerek.

määritelmä

typenkierron vaihe, jossa nitraattia pelkistyy anaerobisessa ympäristössä
typpikaasuksi

huomautus

definition

fas i kvävecykeln där nitrat reduceras till kvävgas i anaerob miljö.

anmärkning

definition

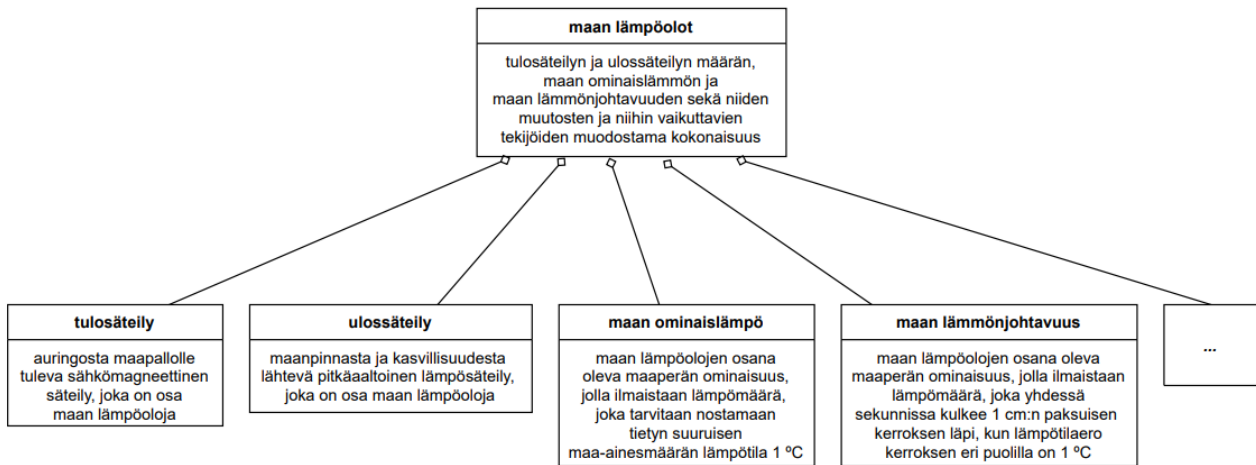
nitrogen cycle stage, where nitrate is reduced in anaerobic environment to
nitrogen gas

note

pojasnenie

16 Maan lämpöolot

Käsittekaavio

Käsittekaavio 16. Maan lämpöolot.

Kaavion käsitteet

maan lämpöolot [pl.]

fi maan lämpötilaus

fi-ei

sv markens värmeförhållanden

sv-inte

en soil thermal conditions [pl.], thermal conditions of soil [pl.]

en-not

ru тепловой режим почвы

ru-nerek.

määritelmä

tulosäteilyn ja ulossäteilyn määrän, maan ominaislämmön ja maan lämmönjohtavuuden sekä niiden muutosten ja niihin vaikuttavien tekijöiden muodostama kokonaisuus

huomautus

definition

helhet bestående av mängden instrålning och utstrålning, markens specifika värmekapacitet och värmekonduktivitet samt förändringar i dessa, samt faktorer som påverkar dem

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

Insolation and terrestrial external radiation, the specific heat capacity of soil and the thermal conductivity of soil, as well as their changes and factors affecting them

note

pojasnenie

tulosäteily

fi

fi-ei

sv instrålning

sv-inte

en insolation, incoming solar radiation

en-not

ru солнечная радиация

ru-nerek.

määritelmä

auringosta maapallolle tuleva sähkömagneettinen säteily, joka on osa maan lämpöoloja

huomautus

definition

0

anmärkning

definition

electromagnetic radiation from the sun to the earth, which is part of the soil thermal conditions

note

pojasnenie

ulossäteily

fi maanpinnan ulossäteily

fi-ei

sv värmeutstrålning, långvågig strålning, temperaturstrålning, terrester strålning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en terrestrial external radiation

en-not

ru земная радиация

ru-nerek.

määritelmä

maanpinnasta ja kasvillisuudesta lähtevä pitkäaaltoinen lämpösäteily, joka on osa maan lämpöoloja

huomautus

Ulossäteilyssä maanpinta menettää energiaa ja jäähtyy.

definition

långvågig värmestrålning från markytan och vegetationen som är en del av jordens värmeförhållanden.

anmärkning

definition

long-wave heat radiation from the ground surface and vegetation, which is part of the soil thermal conditions

note

In terrestrial external radiation, the ground surface loses energy and cools.

pojasnenie

maan lämmönjohtavuus

fi lämmönjohtavuus

fi-ei

sv värmekonduktivitet, värmeledningsförmåga

sv-inte

en thermal conductivity of soil

en-not

ru теплопроводность

ru-nerek.

määritelmä

maan lämpöolojen osana oleva maaperän ominaisuus, jolla ilmaistaan lämpömäärä, joka yhdessä sekunnissa kulkee 1 cm:n paksuisen kerroksen läpi, kun lämpötilaero kerroksen eri puolilla on 1 °C

huomautus

Maan vesipitoisuus vaikuttaa maan lämmönjohtavuuteen.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

markegenskap som beskriver den mängd värmeenergi som per sekund passerar igenom ett 1 cm tjockt skikt vid en temperaturskillnad på 1 °C på vardera sidan av skiktet.

anmärkning

definition

soil property that is part of soil thermal conditions, indicating the amount of heat that passes through a 1 cm thick soil layer in one second when the temperature difference across the soil layer is 1 °C

note

Soil moisture content affects the thermal conductivity of soil.

pojasnenie

maan ominaislämpö

fi

fi-ei

sv specifik värmekapacitet, värmekapacitivitet

sv-inte

en specific heat capacity of soil

en-not

ru удельная теплоёмкость

ru-nerek.

määritelmä

maan lämpöolojen osana oleva maaperän ominaisuus, jolla ilmaistaan lämpömäärä, joka tarvitaan nostamaan tietyn suuruisen maa-ainemäärän lämpötila 1 °C

huomautus

Maan vesipitoisuus vaikuttaa maan ominaislämpöön.

definition

markegenskap som beskriver den mängd värmeenergi som behövs för att höja temperaturen i en viss mängd jordmaterial med 1 °C

anmärkning

definition

soil property that is part of soil thermal conditions, indicating the amount of heat needed to raise the temperature of a given amount of soil by 1 °C

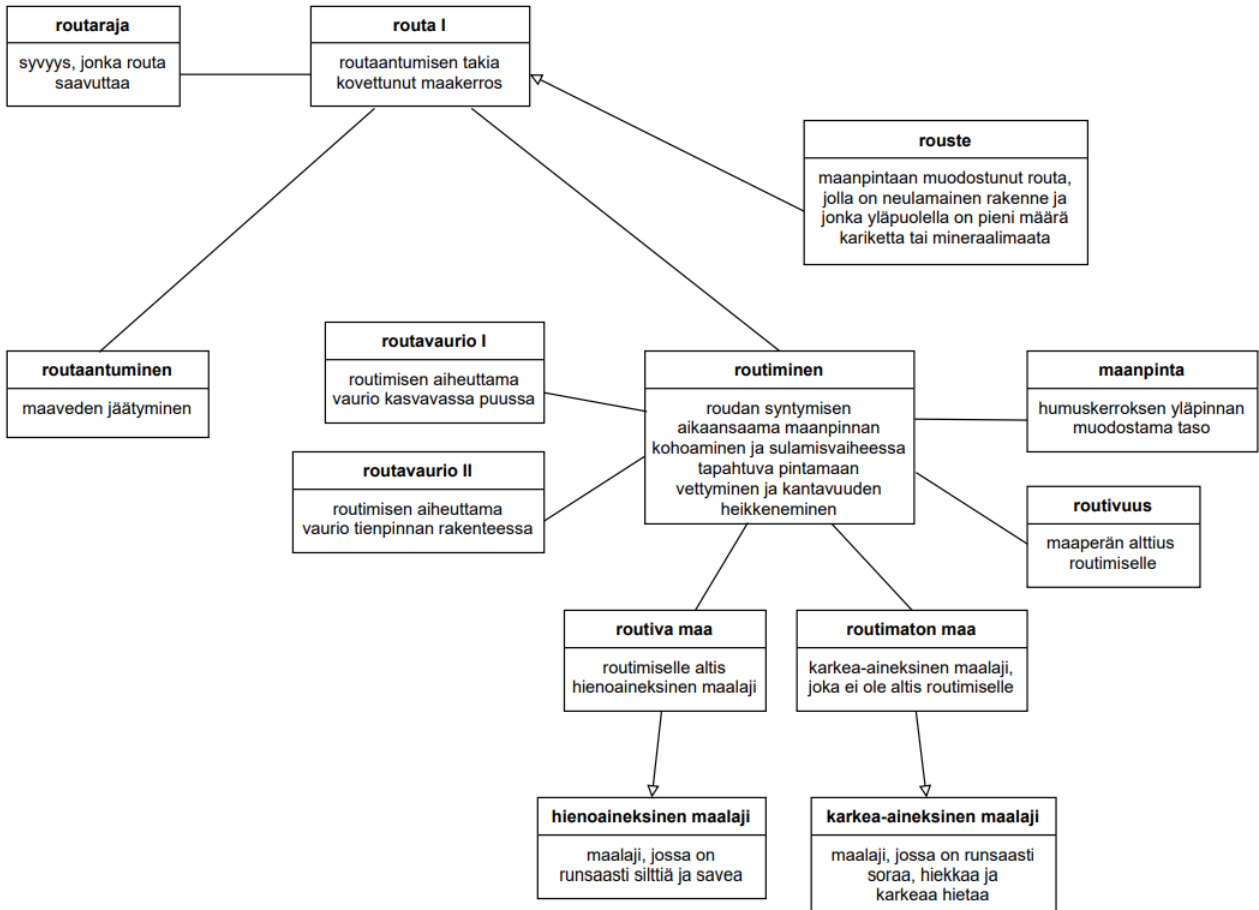
note

Soil moisture content affects the specific heat capacity of soil.

pojasnenie

17 Routaan liittyvät käsitteet

Käsittekaavio

Käsittekaavio 17. Routaan liittyvät käsitteet.

Kaavion käsitteet

routa I

fi

fi-ei

sv tjäle

sv-inte

en ground frost, frozen ground, tjaele

en-not

ru почвенная мерзлота

ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

routaantumisen takia kovettunut maakerros

huomautus

definition

markskikt som hårdnat på grund av tjälbildning

anmärkning

definition

soil layer hardened due to freezing of soil

note

pojasnenie

rouste

fi pintarouta

fi-ei

sv pipkrake

sv-inte

en needle ice, pipkrake

en-not

ru поверхностная мерзлота, промёрзший слой почвы

ru-nerek.

määritelmä

maanpintaan muodostunut routa, jolla on neulamainen rakenne ja jonka yläpuolella on pieni määrä kariketta tai mineraalimaata

huomautus

definition

nålförmad spets av is som sjuter ut från markytan och på vars övre del kan finnas en liten mängd förna eller mineraljord

anmärkning

definition

ground frost formed on the surface, with a needle-like structure and a small amount of plant litter or mineral soil above it

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

routaantuminen

fi routa II

fi-ei

sv tjälbildning, tjälning, frysning

sv-inte

en freezing of soil

en-not

ru промерзание почв

ru-nerek.

määritelmä

maaveden jäätyminen

huomautus

definition

frysning av markvatten

anmärkning

definition

freezing of soil moisture

note

pojasnenie

routiminen

fi

fi-ei

sv tjällyftning [part.], tjälskjutning [part.]

sv-inte

en frost heaving, frost heave

en-not

ru морозное пучение

ru-nerek.

määritelmä

roudan syntymisen aikaansaama maanpinnan kohoaminen ja sulamisvaiheessa tapahtuva pintamaan vettyminen ja kantavuuden heikkeneminen

huomautus

Maavesi jäätyy kaikissa maalajeissa, mutta vain hienoaineksiset moreenit ja lajittuneet hienorakeiset maalajit routivat.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

höjning av markytan till följd av tjälbildning

anmärkning

definition

rise of the ground surface caused by the emergence of ground frost as well as the depletion and the loss of load capacity of topsoil during the thawing

note

Soil moisture freezes in all soil types, but only fine-grained moraines and well-sorted fine-grained soil types freeze.

pojasnenie

maanpinta

fi

fi-ei

sv markyta, jordyta

sv-inte

en ground surface

en-not

ru поверхность почвы

ru-nerek.

määritelmä

humuskerroksen yläpinnan muodostama taso

huomautus

Karikerrosta ei yleensä pidetä maahan kuuluvana.

definition

nivån av humusskiktets yta

anmärkning

definition

level formed by the upper surface of the humus layer

note

The litter layer is generally not considered to be part of the ground.

pojasnenie

routaraja

fi

fi-ei

sv tjälgräns

sv-inte

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en frost line, frost depth, freezing depth

en-not

ru глубина промерзания грунта, ГПГ [сокр.]

ru-nerek.

määritelmä

syvyys, jonka routa saavuttaa

huomautus

definition

markdjup dit tjälen når

anmärkning

definition

depth that the ground frost reaches

note

pojasnenie

routavaurio I

fi

fi-ei

sv uppfrysning

sv-inte

en frost damage

en-not

ru повреждение дерева, вызванное морозным пучением [иск.]

ru-nerek.

määritelmä

routimisen aiheuttama vaurio kasvavassa puussa

huomautus

Yleisin routavaurio on taimen kohoaminen irti maasta kapillaarisesti nousevan ja sitten jäätyvän veden vaikutuksesta.

definition

skador på växande träd orsakade av tjällyftning

anmärkning

definition

damage caused by frost heaving in a growing tree

note

The most common frost damage is the rise of the seedling off of the ground due to the effect of water that rises by capillary action and then freezes.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

routavaurio II

fi

fi-ei

sv tjälskada

sv-inte

en frost damage

en-not

ru морозное пучение дороги

ru-nerek.

määritelmä

routimisen aiheuttama vaurio tienpinnan rakenteessa

huomautus

definition

skador på en vägyta orsakade av tjällyftning och därpå följande smältning

anmärkning

definition

frost heaving damage to road surface structure

note

pojasnenie

routiva maa

fi

fi-ei

sv tjälfarlig mark

sv-inte

en frost-susceptible soil, soil susceptible to frost heaving, soil susceptible to frost heave

en-not

ru промерзающая почва

ru-nerek.

määritelmä

routimiselle altis hienoaineksinen maalaji

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Maavesi jäätyy kaikissa maalajeissa, mutta vain hienoaineksiset moreenit ja lajittuneet hienorakeiset maalajit routivat.

definition

finkornig jordart där det finns risk för tjällyftning

anmärkning

definition

fine soil susceptible to frost heaving

note

Soil moisture freezes in all soil types, but only fine-grained moraines and well-sorted fine-grained soil types freeze.

pojasnenie

routimaton maa

fi

fi-ei

sv uppfrysningssfri

sv-inte

en non-frost-susceptible soil

en-not

ru непромерзающая почва

ru-nerek.

määritelmä

karkea-aineksinen maalaji, joka ei ole altis routimiselle

huomautus

definition

grovkornig jordart som inte är utsatt för tjällyftning

anmärkning

definition

coarse-grained soil which is not susceptible to frost heaving

note

pojasnenie

hienoaineksinen maalaji

fi

fi-ei

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv finkornig jordart

sv-inte

en fine soil

en-not

ru мелкозернистая почва

ru-nerek.

määritelmä

maalaji, jossa on runsaasti silttiä ja savea

huomautus

definition

jordart rik på silt och lera

anmärkning

definition

soil type rich in silt and clay

note

pojasnenie

karkea-aineksinen maalaji

fi

fi-ei

sv grovkornig jordart

sv-inte

en coarse-grained soil

en-not

ru крупнозернистая почва

ru-nerek.

määritelmä

maalaji, jossa on runsaasti soraa, hiekkaa ja karkeaa hietaa

huomautus

definition

jordart rik på grus, sand och grovmo

anmärkning

definition

soil type rich in gravel, sand, and fine sand

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

routivuus

fi

fi-ei

sv uppfrysningssänslighet

sv-inte

en frost susceptibility

en-not

ru чувствительность к морозному пучению

ru-nerek.

määritelmä

maaperän alttius routimiselle

huomautus

definition

markens tendens till tjällyftning

anmärkning

definition

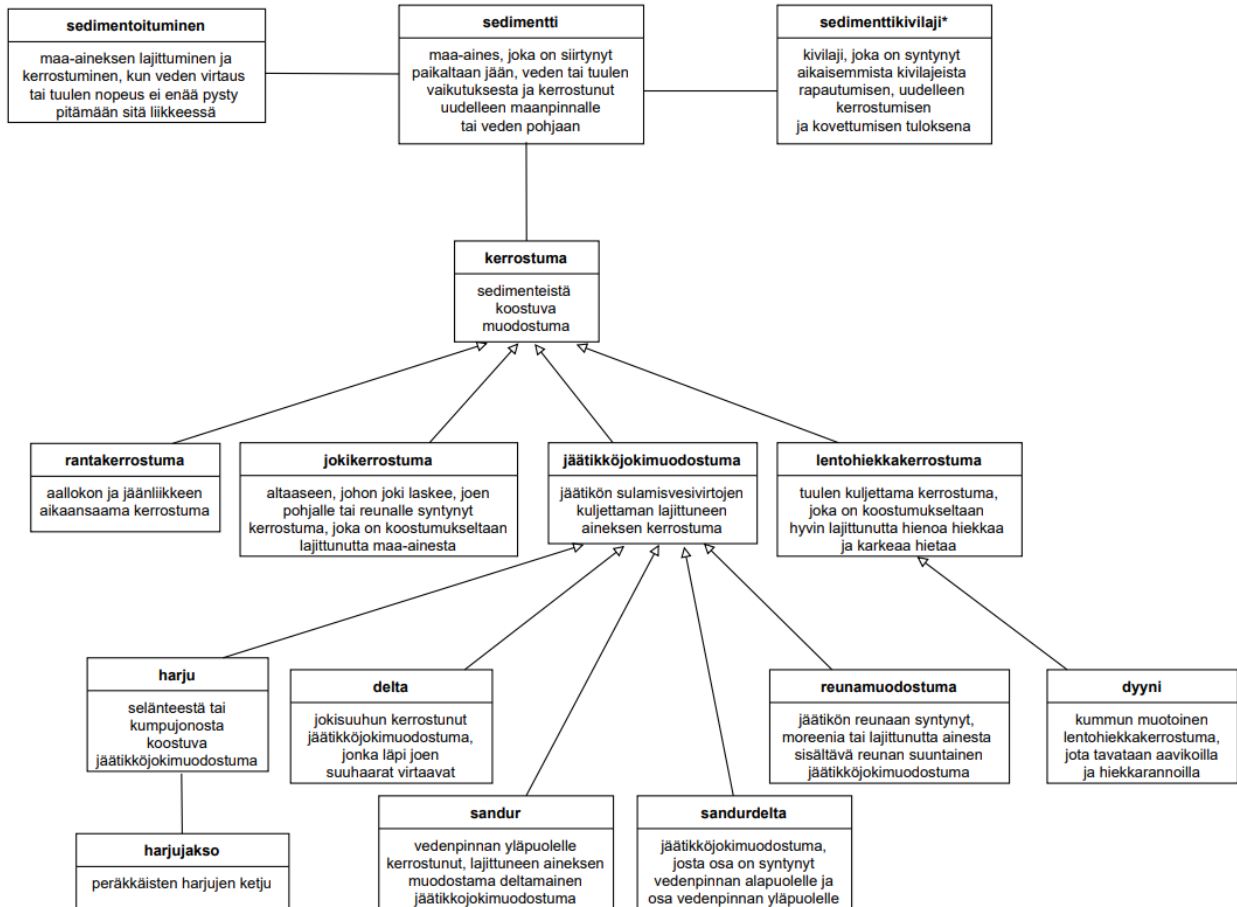
soil susceptibility to frost heaving

note

pojasnenie

18 Sedimentoituminen ja kerrostumat

Käsittekaavio

Käsittekaavio 18. Sedimentoituminen ja kerrostumat.

Kaavion käsitteet

sedimentoituminen

- fi sedimentaatio, kerrostuminen
- fi-ei
- sv sedimentering, sedimentation
- sv-inte
- en sedimentation, deposition
- en-not
- ru седиментация
- ru-nerek.

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

määritelmä

maa-aineksen lajittuminen ja kerrostuminen, kun veden virtaus tai tuulen nopeus ei enää pysty pitämään sitä liikkeessä

huomautus

definition

sortering och avlagring av markpartiklar i en situation då vattenflödets eller vindens hastighet inte längre kan hålla partiklarna i rörelse

anmärkning

definition

sorting and layering of soil material when the flow of water or the speed of the wind can no longer keep it moving

note

pojasnenie

kerrostuma

fi

fi-ei

sv sediment [n], avlagring

sv-inte

en sediment

en-not

ru отложения [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

sedimenteistä koostuva muodostuma

huomautus

definition

avlagring av markpartiklar

anmärkning

definition

formation composed of sediments

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

rantakerrostuma

fi

fi-ei

sv strandvall

sv-inte

en littoral deposit

en-not

ru береговые отложения [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

aallokon ja jäänliikkeen aikaansaama kerrostuma

huomautus

Rantakerrostumia on syntynyt eri aikakausina, joten niitä voi löytyä nykyisen rantaviivan yläpuolelta. Rantakerrostumia ovat esimerkiksi rantatasanne ja rantavalli.

definition

jordavlagring på strand som resultat av våg- och isrörelser

anmärkning

definition

sediment formed by waves and ice movement

note

Littoral deposits have emerged in different eras, so they may be found above the current coastline. Littoral deposits include, for example, coastal plains and beach ridges.

pojasnenie

jokikerrostuma

fi

fi-ei

sv älvsediment [n]

sv-inte

en river deposit

en-not

ru речные отложение [мн. ч.], аллювиальные отложения [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

altaaseen, johon joki laskee, joen pohjalle tai reunalle syntynyt kerrostuma, joka on koostumukseltaan lajittunutta maa-ainesta

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

sediment som uppstått i på botten eller sidorna av ett vattendrag och som består av en sorterad jordart

anmärkning

definition

sediment formed in the river basin, at the bottom, or edge of the river from soil material which is composed of well-sorted soil

note

pojasnenie

jäätikköjokimuodostuma

fi jäätikköjokikerrostuma, glasifluviaalikerrostuma

fi-ei

sv isälvsavlagring, isälvs sediment [n], glaciofluvial avlagring

sv-inte

en glaciofluvial deposit, glaciofluvial drift

en-not

ru флювиогляциальные отложения [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

jäätikön sulamisvesivirtojen kuljettaman lajittuneen aineksen kerrostuma

huomautus

definition

avlagring av sorterat material som transporterats med avsmältande vatten från inlandsisen

anmärkning

definition

sediment of sorted material carried by glacial meltwater streams

note

pojasnenie

harju

fi

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

fi-ei

sv ås, isälvsås

sv-inte

en esker, os

en-not

ru эскер, оз, эзар

ru-nerek.

määritelmä

selänteestä tai kumpujonosta koostuva jäätikköjokimuodostuma

huomautus

definition

långsmal mineraljordsbildning eller rad av kullar som uppkommit i anslutning till

en isälv

anmärkning

definition

glaciofluvial deposit consisting of a ridge or a group of mounds

note

pojasnenie

harjujakso

fi pitkittäisharju

fi-ei

sv isälvsås, rullstensås

sv-inte

en esker chain

en-not

ru цепь эскеров

ru-nerek.

määritelmä

vaihtelevan muotoinen ja kokoinen harju, joka saattaa jatkua yhtenäisenä kymmeniä kilometrejä

huomautus

Harjujaksot muistuttavat karttakuvassa jokiverkostoa. Harjujaksojen suunnat vastaavat pääpiirteissään jäätikön virtauksen suuntaa.

definition

ås av varierande form och storlek, som kan vara tiotals kilometer lång

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

esker of variable shape and size, which may continue as a single unit for tens of kilometers

note

Esker chains resemble the river network on the map. The directions of esker chains generally correspond to the direction of the glacial flow.

pojasnenie

delta

fi suisto, suistomaa

fi-ei

sv delta [n]

sv-inte

en delta

en-not

ru дельта

ru-nerek.

määritelmä

jokisuuhun kerrostunut jäätikköjokimuodostuma, jonka läpi joen suuhaarat virtaavat

huomautus

Delta on usein laakea ja päältä kolmion muotoinen.

definition

formation som avlagrats i mynningen av en isälv och genom vilken älvens mynningsgrenar har runnit

anmärkning

definition

glaciofluvial deposit at the river mouth, through which the mouth branches of the river flow

note

Delta is often flat and triangular on top.

pojasnenie

sandur

fi sanduri

fi-ei

sv sandur, sandurfält

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

sv-inte

en sandur, outwash plain

en-not

ru зандр

ru-nerek.

määritelmä

vedenpinnan yläpuolelle kerrostunut, lajittuneen aineksen muodostama
deltamainen jäätikköjokimuodostuma

huomautus

Sandur on pohjakuvioltaan viuhkamainen, ja se kohoaa vain loivasti
ympäristöstään.

definition

deltaliknande isälvsbildning som avlagrats ovanför vattenytan och som består av
sorterat material

anmärkning

definition

delta-like glaciofluvial deposit of sorted material formed above the water surface

note

Sandur has a fan-like pattern and only rises gently from its surroundings.

pojasnenie

sandurdelta

fi

fi-ei

sv sandurdelta [n]

sv-inte

en sandur-delta, sandur delta

en-not

ru дельта зандров

ru-nerek.

määritelmä

jäätikköjokimuodostuma, josta osa on syntynyt vedenpinnan alapuolelle ja osa
vedenpinnan yläpuolelle

huomautus

definition

isälvsbildning varav en del har uppkommit under vattenytan och en del ovanför
avattenytan

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

glaciofluvial deposit, part of which has been formed below the water surface and part above the water surface

note

pojasnenie

reunamuodostuma

fi

fi-ei

sv israndsbildning, randbildning

sv-inte

en ice-marginal deposit, ice-marginal feature

en-not

ru флювиогляциальные отложения в виде боковой морены [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

jäätikön reunaan syntynyt, moreenia tai lajittunutta ainesta sisältävä reunan suuntainen jätikköjokimuodostuma

huomautus

definition

isälvsbildning som löper längs kanten av den den forna inlandsisen och som består av morän eller sorterade jordarter

anmärkning

definition

glaciofluvial deposit along the glacial edge containing moraine or sorted material

note

pojasnenie

lentohiekkakerrostuma

fi tuulikerrostuma, eolinen kerrostuma

fi-ei

sv flygsandfält [n]

sv-inte

en aeolian sand deposit

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en-not

ru эоловые пески [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

tuulen kuljettama kerrostuma, joka on koostumukseltaan hyvin lajittunutta hienoa hiekkaa ja karkeaa hietaa

huomautus

definition

vindburet sediment som till sammansättningen är väl sorterad fin sand och grovmo

anmärkning

definition

sediment which is carried by the wind and which is composed of well-sorted fine sand

note

pojasnenie

dyyni

fi

fi-ei

sv dyn

sv-inte

en dune

en-not

ru дюна

ru-nerek.

määritelmä

kummun muotoinen lentohiekkakerrostuma, jota tavataan aavikoilla ja hiekkarannoilla

huomautus

Dyyni on myös rannan tai harjumaan luontotyyppi.

definition

flygsandsformation i form av en kulle som förekommer i öknar och på sandstränder

anmärkning

definition

mound-shaped aeolian sand deposit found in deserts and sandy beaches

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

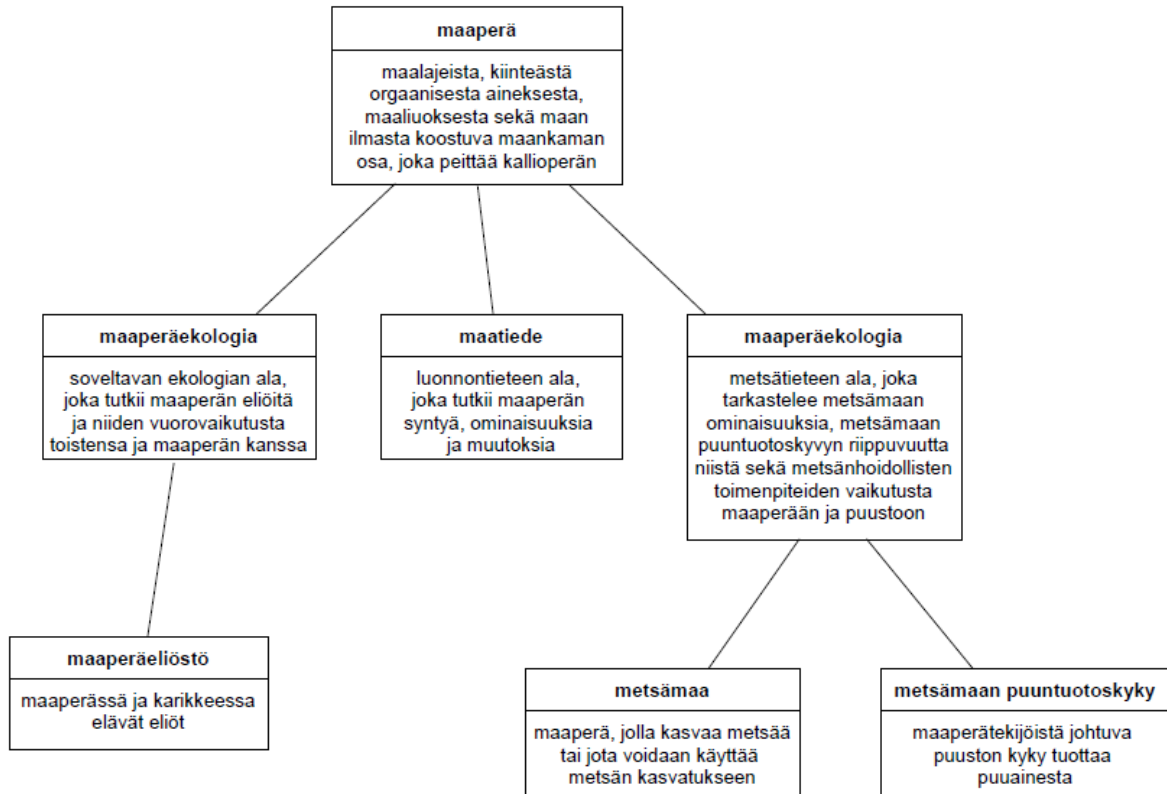
note

Dune is also a beach or esker habitat type.

pojasnenie

19 Maaperää tutkivat tieteenalat

Käsittekaavio

Käsittekaavio 19. Maaperää tutkivat tieteenalat.

Kaavion käsitteet

maaperäekologia

fi

fi-ei

sv markekologi

sv-inte

en soil ecology

en-not

ru экологическое почвоведение

ru-nerek.

määritelmä

soveltavan ekologian ala, joka tutkii maaperän eliöitä ja niiden vuorovaikutusta toistensa ja maaperän kanssa

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

huomautus

definition

område inom tillämpad ekologi som studerar markens organismer och deras interaktion med varandra och marken

anmärkning

definition

branch of applied ecology that studies soil biota and their interactions with each other and the soil

note

pojasnenie

maatiede

fi maaperätiede

fi-ei

sv marklära, pedologi

sv-inte

en soil science

en-not

ru почвоведение

ru-nerek.

määritelmä

luonnontieteen ala, joka tutkii maaperän syntyä, ominaisuuksia ja muutoksia

huomautus

definition

naturvetenskapligt område som studerar markens uppkomst, egenskaper och förändringar

anmärkning

definition

branch of natural science that studies the origin, properties and changes of soil

note

pojasnenie

metsämaatiede

fi

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

fi-ei

sv skoglig marklära

sv-inte

en forest soil science

en-not

ru лесное почвоведение

ru-nerek.

määritelmä

metsätieteen ala, joka tarkastelee metsämaan ominaisuuksia, metsämaan puuntuotoskyvyn riippuvuutta niistä sekä metsänhoidollisten toimenpiteiden vaikutusta maaperään ja puustoon

huomautus

definition

skogsvetenskap, som studerar skogsmarkens egenskaper, hur skogsmarkens virkesproduktionsförmåga beror av dessa samt skogsvårdsåtgärders inverkan på marken och trädbeståndet

anmärkning

definition

branch of forest science that examines the characteristics of forest soil, forest soil productivity dependence on them and the impact of forest management measures on soil and trees

note

pojasnenie

metsämaan puuntuotoskyky

fi puuntuotoskyky II

fi-ei

sv skogsmarkens virkesproduktionsförmåga

sv-inte

en forest soil productivity, production capacity of forest soil

en-not

ru биологическая продуктивность леса

ru-nerek.

määritelmä

maaperätekijöistä johtuva puuston kyky tuottaa puuainesta

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Maaperä voi tarjota puustolle suotuisat kasvuedellytykset, vaikkei metsämaan puuntuotoskyky epäedullisen ilmaston vuoksi olisikaan hyvä.

definition

markfaktorernas inverkan på trädbeståndets förmåga att producera virke

anmärkning

definition

ability of trees to produce wood due to edaphic factors

note

Soil can provide favourable conditions for growing trees, even if forest soil productivity is not good due to the adverse climate.

пояснение

Естественная продуктивность древостоя под влиянием эдафических факторов.

20 Irtokäsitteet

hapan sulfaattimaa

fi alunamaa, hapan suolamaa

fi-ei

sv sur sulfatjord, alunjord

sv-inte

en acid sulphate soil

en-not

ru кислые почвы маршей [мн. ч.]

ru-nerek.

määritelmä

kerros, jossa on korkea rikkipitoisuus ja heikko puskurikyky, mikä aiheuttaa happamoitumista ja haitallisten aineiden liukoisuuden kasvua hapellisissa olosuhteissa

huomautus

Happamia sulfaattimaita esiintyy yleisimmin Pohjanlahden ja Suomenlahden alavilla rannikoilla.

definition

skikt med hög svavelhalt och låg buffertförmåga, vilket leder till försurning och ökad löslighet av skadliga ämnen under oxidativa förhållanden

anmärkning

definition

soil layer with a high sulfur content and weak buffer capacity, which causes acidification and an increase in the solubility of harmful substances in acidic conditions

note

Acid sulphate soils are most commonly found on the lower coasts of the Gulf of Bothnia and the Gulf of Finland.

pojasnenie

happamuus

fi

fi-ei

sv surhet, surhetsgrad, aciditet

sv-inte

en acidity

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en-not

ru КИСЛОТНОСТЬ

ru-nerek.

määritelmä

liuoksen ominaisuus, jonka mittana on liuoksen vetyioniaktiivisuus

huomautus

Нарпamuus ilmaistaan pH-yksikköinä.

definition

egenskap hos en lösning, vars mått är lösningens vätejonaktivitet

anmärkning

definition

property of the solution measured by the hydrogen ion activity of the solution

note

Acidity is expressed in pH units.

pojasnenie

hienorakeinen

fi hienojakoinen

fi-ei

sv finkornig

sv-inte

en fine-grained

en-not

ru мелкозернистый, тонкодисперсный

ru-nerek.

määritelmä

yli 50 % hienoa ainesta (rakeiden läpimitta < 0,06 mm) sisältävä

huomautus

definition

innehåller mer än 50 % finkornigt material (kornstorlek < 0,06 mm)

anmärkning

definition

containing more than 50% fine matter (soil particle diameter < 0.06 mm)

note

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

karkearakeinen

fi karkeajakoinen

fi-ei

sv grovkornig

sv-inte

en coarse-grained

en-not

ru крупнозернистый, грубодисперсный

ru-nerek.

määritelmä

yli 50 % karkeaa ainesta (rakeiden läpimitta > 0,06 mm) sisältävä

huomautus

definition

innehåller mer än 50 % grovkornigt material (kornstorlek > 0,06 mm)

anmärkning

definition

containing more than 50% coarse matter (soil particle diameter > 0.06 mm)

note

pojasnenie

kivisyys

fi

fi-ei

sv stenighet

sv-inte

en stoniness

en-not

ru каменистость

ru-nerek.

määritelmä

kivien ja lohkareiden osuus pintamaan tilavuudesta

huomautus

Kivisyys määritetään yleensä 0–30 cm:n mineraalimaakerroksesta.

definition

stenarnas och blockens andel av ytjordens volym

anmärkning

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

share of cobbles and boulders in the topsoil volume

note

Stoniness is usually determined from the 0–30 cm mineral soil layer.

pojasnenie

liettyminen

fi

fi-ei

sv igenslamning

sv-inte

en siltation, silting, silting up

en-not

ru заиление

ru-nerek.

määritelmä

veden mukana kulkeutuvan hienorakeisen kiintoaineksen kertyminen uoman tai altaan pohjalle tai tulvatasangolle

huomautus

definition

ansamling av finkornigt fast material som följer med vattnet till botten av fåran eller bassängen eller till en översvämningsplatå

anmärkning

definition

accumulation of fine-grained solid matter carried along with the water at the bottom of a watercourse or basin or on a flood plain

note

pojasnenie

lohkareisuus

fi

fi-ei

sv blockighet

sv-inte

en boulderness

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en-not

ru завалуненность

ru-nerek.

määritelmä

lohkareiden osuus pintamaan tilavuudesta

huomautus

definition

blockens andel av ytjordens volym

anmärkning

definition

share of boulders in the topsoil volume

note

pojasnenie

maankohoaminen

fi

fi-ei

sv landhöjning

sv-inte

en post-glacial rebound

en-not

ru послеледниковое поднятие

ru-nerek.

määritelmä

maankuoren palautuminen entiseen asemaansa mannerjäätikön aiheuttamasta painumisesta

huomautus

definition

jordskorpan återgång till sin tidigare position genom sättning på grund av inlandsisen

anmärkning

definition

return of the earth's crust to its former position from the depression caused by the continental glacier

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

maaperän puskurikyky

fi puskurikyky

fi-ei

sv buffringsförmåga, buffertförmåga, buffertkapacitet, syraneutraliserande förmåga

sv-inte

en soil buffering capacity, buffering capacity

en-not

ru буферность почв

ru-nerek.

määritelmä

maaperän kyky ehkäistä happamuuden muutoksia maaliuoksessa

huomautus

definition

markens förmåga att hindra förändringar i surhetsgraden i markvattenlösningen

anmärkning

definition

ability of soil to prevent acidity changes in soil solution

note

pojasnenie

maaperän rakenne

fi maan rakenne

fi-ei

sv markstruktur, jordstruktur

sv-inte

en composition of soil, soil texture

en-not

ru структура почвы

ru-nerek.

määritelmä

maahiukkasten keskinäinen tilajärjestys

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

definition

markpartiklarnas rumsliga fördelning

anmärkning

definition

mutual spatial arrangement of soil particles

note

pojasnenie

maan tiiviys

fi maan tiiveys, maan tiheys

fi-ei

sv markdensitet

sv-inte

en soil density

en-not

ru ПЛОТНОСТЬ ПОЧВЫ, ПЛОТНОСТЬ ГРУНТА

ru-nerek.

määritelmä

kuivan maaperän massa sen tilavuusyksikköä kohti

huomautus

(tyhjä)

anmärkning

definition

mass of dry soil per unit volume

note

pojasnenie

maan tiivistyminen

fi maaperän tiivistyminen

fi-ei

sv markkompaktion

sv-inte

en soil compaction

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

en-not

ru уплотнение почвы, снижение пористости почвы

ru-nerek.

määritelmä

maan huokostilan pieneneminen

huomautus

Maan tiivistyminen voi tapahtua joko luontaisesti tai esimerkiksi metsäkoneiden kuormituksen aiheuttamana.

definition

minskning av markens porvolym

anmärkning

definition

reduction of pore space

note

Soil compaction can occur either naturally or, for example, caused by the load of forest machines.

pojasnenie

maaperänäyte

fi maanäyte

fi-ei

sv jordprov [n], markprov

sv-inte

en soil sample

en-not

ru почвенный образец, образец почвы

ru-nerek.

määritelmä

pieni määrä maa-ainesta, josta analysoidaan maa-aineksen ominaisuuksia

huomautus

definition

liten mängd jordmaterial vars egenskaper analyseras

anmärkning

definition

small amount of soil material from which the properties of the soil material are analyzed

note

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

pojasnenie

maaperäkartoitus

fi

fi-ei

sv jordmånskartering, markkartering

sv-inte

en soil mapping

en-not

ru картографирование почв

ru-nerek.

määritelmä

maaperän ominaisuuksien alueellisen esiintymisen selvittäminen

huomautus

Maaperäkartoitukseen voi sisältyä esimerkiksi maalajikartoitus tai maannoskartoitus.

definition

utredning av den regionala förekomsten av markegenskaper

anmärkning

definition

identification of the regional occurrence of soil properties

note

Soil mapping may include, for example, soil type mapping.

pojasnenie

maaperäkartta

fi

fi-ei

sv jordmånskarta, markkarta, jordartskarta

sv-inte

en soil map

en-not

ru почвенная карта

ru-nerek.

määritelmä

maaperän ominaisuuksien esiintymistä osoittava kartta

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Maaperäkartta voidaan julkaista joko painettuna tai digitaalisessa muodossa.

definition

karta över förekomsten av olika jordarter

anmärkning

definition

map showing the presence of occurrence of soil properties

note

A soil map can be published either in print or digital form.

pojasnenie

maaperänsuojelu

fi

fi-ei

sv markskydd [n], skydd av mark

sv-inte

en soil protection, soil conservation

en-not

ru охрана почв

ru-nerek.

määritelmä

luonnonsuojelun osa, jossa toimenpiteet kohdistuvat maaperään

huomautus

Maaperänsuojelussa pyritään mm. sääntelemään maa-ainesten käyttöä sekä ehkäisemään tai vähentämään ihmisen toiminnasta aiheutuvaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

definition

del av naturvården där åtgärderna riktas mot marken

anmärkning

definition

part of nature conservation where the measures target the soil

note

Soil protection aims to regulate the use of soil materials and prevent or reduce pollution of soil or groundwater caused by human activities.

pojasnenie

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

metsämaan viljavuus

fi

fi-ei

sv skogsmarkens bördighet, skogsmarkens bonitet

sv-inte

en soil fertility

en-not

ru биологическая продуктивность почв

ru-nerek.

määritelmä

metsämaan puuntuotoskyky ja sitä kuvastava aluskasvillisuuden lajiston kirjo

huomautus

definition

skogsmarkens virkesproduktionsförmåga och undervegetationens artrikedom som avspeglar denna

anmärkning

definition

forest soil productivity and the spectrum of forest floor vegetation that reflects it

note

pojasnenie

von Postin maatuneisuusasteikko

fi von Postin kymmenluokitus

fi-ei

sv von Post humifieringsskala, von Post-skalan, von Posts 10-gradiga humifieringsskala

sv-inte

en von Post scale, von Post humification scale

en-not

ru шкала фон Поста

ru-nerek.

määritelmä

asteikko, joka perustuu menetelmään, jossa turvetta puristetaan kädessä ja tarkkaillaan turpeesta lähtevän veden väriä ja sameutta, sormien lomitse puristuvan massan määrää ja kimmoisuutta

huomautus

METSÄMAA-SANASTO - LUONNOS lausuntokierrosta varten

Menetelmä on laadittu maastokosteudessa oleville rahkaturpeille, eikä se sovellu yhtä hyvin muille turvelajeille.

definition

skala som bygger på en metod där torven pressas i handen och det utgående vattnets färg och grumlighet, mängden massa som pressas mellan fingrarna och elasticiteten i torven uppskattas

anmärkning

definition

scale based on the method of pressing peat in the hand and observing the colour and opacity of the water leaving the peat, as well as the amount and elasticity of the mass compressed between the fingers

note

The method has been developed for Sphagnum peat growing in soil moisture conditions and is not as suitable for other peat types.

pojasnenie

21 Lähteet

Suometsien uudistaminen. Suomen metsäkeskus 2014.

<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/suometsien-uudistaminen.pdf>

MHS-Suometsät: Suometsien hoito.

<https://www.metsanhoitosuositukset.fi/suositukset/suometsien-hoito/>

Tieteen termipankki: <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Termipankki:Etusivu>

Wikipedia, Maalajit: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Maalaji>

Jukka Laine, Harri Vasander, Juha-Pekka Hotanen, Hannu Nousiainen, Markku Saarinen ja Timo Penttilä. 2018. Suotyypit ja turvekankaat – kasvupaikkaopas. Metsäkustannus Oy. Jelgava Printing House, Latvia.

Raimo Uusinoka. 1981. Yleinen maaperägeologia. 1. osa. Kulutusprosessit. Helsingin yliopisto, Geologian laitos, Geologian ja paleontologian osasto. Moniste N:o 2. Toinen painos. Helsinki.

Eino Mälkönen (toim.). 2003. Metsämaa ja sen hoito. Metsäntutkimuslaitos. Metsälehti Kustannus.

MITTAUKSISTA, PERUSKÄSITTEISTÄ, MERKINNÖISTÄ, KUSTANNUKSISTA, INDEKSEISTÄ, TYÖNSUUNNITTELUSTA: <https://www.rt.fi/globalassets/infra/jasenpalvelu/sahkoiset-julkaisut/tyomaakansio/lisatietoa-mittauksista.pdf>

Maapörssi, maalajikuvaukset: <https://www.maaporssi.fi/maalajikuvaukset>

GTK, maalajien luokitus: <http://weppi.gtk.fi/aineistot/mp-opas/maalajiluokitus2.htm>

Institute of Arctic Biology, Glossary of terms: <https://www.arcticatlas.org/glossary/>

Natural Resources Conservation Service, U.S. DEPARTMENT OF AGRICULTURE: <https://www.nrcs.usda.gov/resources/education-and-teaching-materials/what-is-soil>